

Datum
2023-04-17Instans
Förskolenämnden

Förskolenämndens ledamöter och ersättare kallas härmed till sammanträde i Förskoleförvaltningen Olovsholmsgatan 32 Borgstena, **måndagen den 24 april 2023 kl. 15:00**

Sammanträdet inleds med information om intern kontroll följt av en workshop.

Nämndsammanträdet startar klockan **17:00**.

Förskolenämndens sammanträde är öppet för allmänheten (utom vid ärenden som avser myndighetsutövning eller sekretess)

Andreas Ekström
Förskolenämndens Ordförande

Ina Furtenbach
Förvaltningschef

Förhinder anmäls alltid till Emelie Wigforss, 033 355046 eller via e-post: emelie.wigforss@boras.se

Mitt-S-samverkan har gruppmöte 20 april kl.17:00, Olovsholm 32 Gingri 317. Meddela eventuellt förhinder till Andreas Ekström, tel. 0737-34 27 36.

Moderaterna och Kristdemokraterna har gruppmöte den 20 april kl.17.00, via Teams. Meddela eventuellt förhinder till Gunilla Christoffersson, tel. 0736-57 48 34.

Sverigedemokraterna har gruppmöte 23 april kl.17:00. Meddela eventuellt förhinder till Leif Häggblom, tel. 0702-65 50 98.

Ärende

1. Godkännande av föredragningslista
2. Upprop och val av justerande ledamot och dennes ersättare
3. Allmänhetens frågestund
4. Informationsärende - Föräldraenkät
Dnr 2023-00045 1.1.3.25
5. Informationsärende - Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet
Dnr 2023-00062 1.1.3.25
6. Svar på revisionsrapport - Granskning av delegationsbeslut i Borås Stad
Dnr 2023-00035 1.1.3.25
7. Uppföljning av Kommunfullmäktiges uppdrag som inte ingår i budget, april 2023
Dnr 2023-00034 1.1.3.25
8. Månadsrapport mars 2023
Dnr 2023-00052 1.1.4.2
9. Attestregler för Förskolenämnden 2023
Dnr 2023-00047 1.2.3.1
10. Beslut om ersättning för SKR:s heldag om Hedersrelaterat våld och förtryck - tidiga och förebyggande insatser
Dnr 2023-00048 1.1.3.25
11. Representationsmiddag i samband med besök från Kosovo
Dnr 2023-00061 1.1.3.25
12. Anmälningssärenden
Dnr 2023-00004 1.1.3.0
13. Redovisning av delegationsbeslut
Dnr 2023-00005 1.1.3.0
14. Rapportering från kontaktpolitiker
Dnr 2023-00007 1.1.3.25

Svar på revisionsrapport - Granskning av delegationsbeslut i Borås Stad

Förskolenämndens beslut

Förskolenämnden beslutar att översända svaret på granskning av delegationsbeslut i Borås Stad.

Sammanfattning i sin helhet

Stadsrevisionen har granskat hanteringen av delegationsbeslut i Borås Stads nämnder. Granskningens huvudsakliga syfte är att granska om nämndernas hantering av delegationsbeslut är ändamålsenlig och bedrivs med en tillräcklig intern kontroll.

Granskningen visar att nämnderna, förutom Krisledningsnämnden, antagit en aktuell delegationsordning i vilket det framgår vem som får fatta beslut och vad delegaten får fatta beslut om. Delegationsordningarna omfattar i de flesta fall information om och hur beslut ska anmälas till nämnden. Stadsrevisionens bedömning är med utgångspunkt i granskningsresultaten att de granskade nämndernas hantering av delegationsbeslut i huvudsak är ändamålsenlig och bedrivs med en tillräcklig intern kontroll. Stadsrevisionen har dock identifierat förbättrings- och utvecklingsområden för flera av nämnderna.

Ärendet i sin helhet

Stadsrevisionen har granskat hanteringen av delegationsbeslut i Borås Stads nämnder. Granskningens huvudsakliga syfte är att granska om nämndernas hantering av delegationsbeslut är ändamålsenlig och bedrivs med en tillräcklig intern kontroll.

Granskningen visar att nämnderna, förutom Krisledningsnämnden, antagit en aktuell delegationsordning i vilket det framgår vem som får fatta beslut och vad delegaten får fatta beslut om. Delegationsordningarna omfattar i de flesta fall information om och hur beslut ska anmälas till nämnden. Stadsrevisionens bedömning är med utgångspunkt i granskningsresultaten att de granskade nämndernas hantering av delegationsbeslut i huvudsak är ändamålsenlig och bedrivs med en tillräcklig intern kontroll. Stadsrevisionen har dock identifierat förbättrings- och utvecklingsområden för flera av nämnderna.

Förskolenämndens kommentarer

I granskningen beskrivs att Förskolenämnden saknar dokumenterade rutiner för anmälan, dokumenterade rutiner för kännedom samt att delegationsbeslut saknas i nämndens riskanalys. Granskningen visar också att Förskolenämnden troligtvis har beslut i delegationsordningen som faller under verkställighet.

Överlag anser nämnden att de har en bra och väl fungerande hantering av delegationsbeslut. Även om alla rutiner och arbetssätt inte är dokumenterade är de väl förankrade hos berörda tjänstemän och förtroendevalda.

Varje månad kontrolleras det i diariesystemet Ciceron att alla delegationsbeslut anmäls till nämnden, samt att frågan återkommande lyfts på förvaltningsledningens möten. Löpande kontroller görs av både nämndsekreterare och förvaltningscontroller. Vid revidering av delegationsordningen, som hittills gjorts varje år, involveras alltid förvaltningsledningen och andra delegater för att säkerställa en rätt hantering och kännedom.

Förskolenämndens åtgärder

Förskolenämnden kommer under 2023 ta fram en processkarta för att ha en dokumenterad hantering av delegationsbeslut. Processkartan kommer bidra till arbetet med att säkerställa kännedomen och kravet på anmälan för delegationsbeslut.

Risken kring delegationsbeslut har inte tidigare identifierats i Förskolenämndens riskanalys. Risken kommer att uppmärksammas i samband med nämndens arbete med riskanalysen för 2024, för ställningstagande.

Gällande de beslut som Stadsrevisionen anser faller under verkställighet, avser det beslut som togs bort vid den senaste revideringen. Punkten är alltså redan åtgärdad.

Prövning av barnets bästa

Kommuner har som skyldighet att alltid beakta barnets bästa i alla beslut som rör barn. Kommunen har även fastslagit att allt arbete som staden bedriver ska grunda sig på ett antal centrala rättighetsprinciper, som icke-diskriminering, inkludering, transparens, ansvar, delaktighet och jämlikhet.

Ärendet i sig bedöms vara av ren administrativ art då det är ett svar på revisionsrapport. Barnperspektivet och rättighetsprinciperna beaktas löpande inom de områden som rapporten berör.

Beslutsunderlag

Revisionsrapport – Delegationsbeslut Borås Stad

Samverkan

Ärendet har varit föremål för samverkan på FSG den 13 april 2023.

Beslutet expedieras till

Stadsrevisionen

Andreas Ekström
Ordförande

Ina Furtenbach
Förvaltningschef

Delegationsbeslut i Borås Stad

Stadsrevisionen har granskat hanteringen av delegationsbeslut i Borås Stads nämnder. Granskningens huvudsakliga syfte är att granska om nämndernas hantering av delegationsbeslut är ändamålsenlig och bedrivs med en tillräcklig intern kontroll.

Granskningen visar att nämnderna antagit en aktuell delegationsordning i vilket det framgår vem som får fatta beslut och vad delegaten får fatta beslut om. Delegationsordningarna omfattar i de flesta fall information om och hur beslut ska anmälas till nämnden. Stadsrevisionens bedömning är med utgångspunkt i granskningsresultaten att de granskade nämndernas hantering av delegationsbeslut i huvudsak är ändamålsenlig och bedrivs med en tillräcklig intern kontroll. Stadsrevisionens har dock identifierat förbättrings- och utvecklingsområden för flera av nämnderna.

Vissa granskade nämnder bör bl.a. klargöra tydligare i delegationsordningen huruvida besluten ska anmälas till nämnd eller inte. Några nämnder bör förtydliga sin delegationsordning så det tydligt framgår om besluten är delegationsbeslut, om det är verkställighetsbeslut eller andra typer av beslut som inte behöver anmälas. Flera av nämnderna kan även förbättra den interna kontrollen genom att uppmärksamma hanteringen delegationsbeslut i nämndens riskanalys inför upprättande av plan för intern kontroll under kommande år. En del av nämnderna bör även överväga att upprätta skriftliga rutiner när det gäller anmälan av delegationsbeslut och se över hur kunskapen om delegationsordningen kan öka i verksamheterna. Kommunstyrelsen och Krisledningsnämnden rekommenderas att se över Krisledningsnämndens behov av delegationsordning när nämnden är aktiverad.

I övrigt hänvisar Stadsrevisionen till resultat och rekommendationer i bilagd rapport.

*Missiv med bilagd rapport och rapportsammandrag tillställs Kommunstyrelsen och nämnderna.
Svar från Kommunstyrelsen och nämnderna med planerade åtgärder emotses senast 2023-05-31.*

Bill Johansson
Ordförande första revisorsgruppen

Boris Preijde
Ordförande andra revisorsgruppen

Delegationsbeslut i Borås Stad

Stadsrevisionen. Borås

Rapport

Samuel Kaufman
Andreas Ekelund

20
23

Innehållsförteckning

1 PROJEKTBESKRIVNING	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Syfte och frågeställning	4
1.3 Avgränsningar	4
1.4 Revisionskriterier	4
1.5 Resurser/granskningsansvariga	4
1.6 Metod	4
2 GRANSKNINGSRESULTAT	5
2.1 Utgångspunkter och definitioner	5
2.2 Delegationsordningar och rutiner hos Borås Stads nämnder	7
2.2.1 Arbetslivsnämnden	7
2.2.2 Fritids- och folkhälsonämnden	7
2.2.3 Förskolenämnden	8
2.2.4 Grundskolenämnden	8
2.2.5 Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	9
2.2.6 Individ- och familjeomsorgsnämnden	9
2.2.7 Kommunstyrelsen	9
2.2.8 Krisledningsnämnden	10
2.2.9 Kulturnämnden	10
2.2.10 Lokalförsörjningsnämnden	10
2.2.11 Miljö- och konsumentnämnden	11
2.2.12 Samhällsbyggnadsnämnden	11
2.2.13 Servicenämnden	11
2.2.14 Sociala omsorgsnämnden	12
2.2.15 Tekniska nämnden	12
2.2.16 Valnämnden	12
2.2.17 Vård- och äldrenämnden	13
2.2.18 Överförmyndarnämnden	13
2.2.19 Verksamhetssystem	14
2.2.20 Sammanfattning	15
3 STADSREVISIONENS BEDÖMNINGAR	17
4 KÄLLFÖRTECKNING	19
BILAGA 1. ENKÄT – DELEGATIONSBSLUT I BORÅS STAD	22

1 Projektbeskrivning

1.1 Bakgrund

Frågor om kommunal delegation beskrivs på flera ställen i kommunallagen (KL). Grundläggande är att kommunfullmäktige, enligt 5 kap. 2 § KL, får uppdra en nämnd att i fullmäktiges ställe besluta i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Enligt 6 kap 37-38 §§ KL får nämnder i sin tur uppdra åt presidiet, ett utskott, en ledamot eller ersättare att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. En nämnd får även uppdra åt en anställd att besluta enligt 7 kap. 5–8 §§ KL. Dock får enligt 6 kap. 38§ KL beslutanderätt inte delegeras när det gäller:

1. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
4. ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden, eller
5. ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

Bakgrunden till förbudet är att man velat markera att nämnden måste ha kvar ett övergripande ansvar för hela verksamheten och därför inte ska kunna delegera dessa för verksamheten särskilt viktiga frågor. Enligt 7 kap. 8 § KL ska nämnden besluta om i vilken utsträckning beslut som har fattats med stöd av uppdrag enligt 5 och 6 §§ ska anmälas till den. Beslut som inte anmäls ska protokollföras särskilt, om beslutet får överklagas enligt bestämmelserna i 13 kap. KL.

Stadsrevisionen granskade under 2020 beslutsgången i två ärenden som var aktuella i två av stadens nämnder. Granskningarna visade bl.a. att nämnderna behövde säkerställa att beslut fattas på ett behörigt sätt när det gäller verksamhetens inriktning, omfattning eller kvalitet.

1.2 Syfte och frågeställning

Granskningens syfte är att granska att nämndernas hantering av delegationsbeslut är ändamålsenlig och bedrivs med en tillräcklig intern kontroll.

Huvudsakliga frågeställningar är:

- Har nämnden antagit en aktuell delegationsordning?
- Har nämnden fastställt vilka delegationsärenden som ska rapporteras till nämnden?
- Har nämnden en rutin för tillkännagivanden av delegationsbeslut som inte ska anmälas till nämnden?
- Är Kommunstyrelsen och nämndernas delegationsbestämmelser tydligt utformade och i enlighet med kommunallagens krav?
 - Är delegationsordningarna tydliga vad avser vem som får fatta beslut?
 - Är delegationsordningarna tydliga vad delegaten får fatta beslut om?
 - Är delegationsordningarna tydliga avseende hur besluten skall anmälas?
- Fattas delegationsbeslut i styrelse/nämnd enlighet med gällande delegationsordning?
- Hur säkerställer nämnden att delegationsordningen är känd för beslutsfattare inom förvaltningen?
- Finns det dokumenterade rutiner avseende processen för anmälan av delegationsbeslut?
 - Hur säkerställer nämnden att rutiner för anmälan av delegationsbeslut följs?
 - Hur registreras delegationsbeslut?
- Vilka kontroller genomför nämnd av att samtliga delegationsbeslut anmäls till nämnd?

1.3 Avgränsningar

Granskningen avgränsas till att omfatta delegationsbeslut till nämnder.

1.4 Revisionskriterier

Revisionskriterier är kommunallagen och andra relevanta styrdokument.

1.5 Resurser/granskningsansvariga

Granskningsledare för projektet är Samuel Kaufman och granskningsmedarbetare är Andreas Ekelund.

1.6 Metod

Granskningsmetoder är dokumentstudier, enkäter och intervjuer med relevanta tjänstemän inom förvaltningarna.

2 Granskningsresultat

2.1 Utgångspunkter och definitioner

Kommunal delegation

Beslutsfattandet i kommuner är reglerat i kommunallagen. Ett beslut kan fattas i nämnd, styrelse eller på delegation. Delegation innebär att nämnden har delegerat till annan att fatta beslut i nämndens namn och med nämndens ansvar för beslutet.

Delegeringens initiala syfte var att avlasta nämnderna i främst rutinärenden. Sedan 1991 års kommunallag vidgades det delegeringsbara området. Nämnderna får sedan dess själva besluta om delegering inom de ramar som lagen anger. Om nämnden vill delegera sin beslutanderätt ska den klart ange vilken beslutanderätt som delegeras och till vem beslutanderätten överläts. Delegeringen kan framgå av en förteckning eller av särskilt beslut.

Kommunallagen (2017:725) 2 § 5 kap. anger att:

Fullmäktige får uppdra åt en nämnd att i fullmäktiges ställe besluta i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Ärenden som anges i 1 § första stycket eller som enligt lag eller annan författning ska avgöras av fullmäktige får dock inte delegeras till nämnderna.

Detta gäller dock inte ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen. Exempel på detta är:

1. mål och riktlinjer för verksamheten,
2. budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor,
3. nämndernas organisation och verksamhetsformer,
4. val av ledamöter och ersättare i nämnder och beredningar,
5. val av revisorer,
6. grunderna för ekonomiska förmåner till förtroendevalda,
7. årsredovisning och ansvarsfrihet,
8. folkomröstning i kommunen eller regionen, och
9. extra val till fullmäktige.

I 37 § 6 kap. kommunallagen anges att:

nämnd får delegera beslutanderätten till presidiet, ett utskott, en ledamot, en ersättare eller en automatiserad beslutsfunktion i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. En nämnd får även uppdra åt en anställd att besluta enligt 7 kap. 5-8 §§.

Enligt 38 § 6 kap. kommunallagen får beslutanderätten dock inte delegeras när det gäller

1. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
4. ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden, eller
5. ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

Beslutanderätten får inte heller delegeras till en automatiserad beslutsfunktion när det gäller

1. ärenden där beslut överklagas enligt bestämmelserna i 13 kap.,
2. ärenden där beslut enligt lag eller annan författning inte får överklagas,
3. ärenden om upphandling, eller
4. ärenden om valfrihetssystem.
Lag (2022:638).

I 39 § 6 kap. kommunallagen får också en nämnd:

uppdra åt ordföranden, eller en annan ledamot som nämnden har utsett, att besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådsakande att nämndens avgörande inte kan avvaktas.

Enligt 41 § i samma lag, får en nämnds beslutanderätt enligt 37 § också delegeras till ett utskott. Ett utskott kan också ha till uppgift att bereda nämndens ärenden.

I kommunallagens 7e kapitel finns bestämmelser om delegering till kommunens anställda. Enligt 5 § 7 kap. får en nämnd uppdra åt en anställd hos kommunen eller regionen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden, dock inte i de fall som avses i 6 kap. 38 §. I 6 § 7 kap. anges även att om en nämnd med stöd av 5 § uppdrar åt en anställd att besluta på nämndens vägnar, får nämnden ställa upp villkor som innebär att brukarna av nämndens tjänster ska ges tillfälle att lägga fram förslag eller att yttra sig, innan beslutet fattas.

Beslut fattade genom delegerad beslutanderätt enligt 37 § 6 kap., 39 § 6 kap. och 5 § 7 kap. ska enligt 40 § 6 kap. anmälas till nämndens nästa sammanträde.

En nyhet i kommunallagen mot tidigare lag är att nämnderna ska, enligt 8 § 7 kap., besluta om i vilken utsträckning beslut som har fattats med stöd av delegation ska anmälas till nämnden. Den obligatoriska anmälningsskyldigheten som tidigare gällde har därmed upphört att gälla. Delegationsbeslut som inte anmäls ska dock protokollföras särskilt om beslutet får överklagas genom laglighetsprövning. Sådana beslut ska tillkännages på den kommunala anslagstavlan.

I praktiken innebär det att nämnder ska:

- Besluta om hur nämnden delegerar beslutanderätten till utskott, ordföranden, en annan ledamot eller anställda.
- Fatta beslut om vilka av de beslut som har fattats med stöd av delegation ska anmälas till nämndens nästkommande sammanträde.
- I de fall inte alla beslut anmäls till nämnden upprätta särskilda protokoll för de beslut som får överklagas genom laglighetsprövning. Sådana protokoll ska även tillkännages på den kommunala anslagstavlan.

2.2 Delegationsordningar och rutiner hos Borås Stads nämnder

Nedan följer en redogörelse över nämndernas hantering av delegationsbeslut. Redogörelsen grundar sig i svar på enkäten (bilaga 1) som skickats ut till samtliga förvaltningar, dokumentstudier och i vissa fall intervjuer med tjänstepersoner vid förvaltningarna.

2.2.1 Arbetslivsnämnden

Nämnden har antagit en aktuell delegationsordning och rapporterar samtliga beslut i denna till nämnden eftersom nämnden inte fastställt vilka beslut som inte skall rapporteras. Nämnden har inga dokumenterade rutiner avseende processen för anmälan av delegationsbeslut. Förvaltningen uppger i enkäten att man inte har någon rutin för att säkerställa att delegationsordningen är känd för beslutsfattare inom förvaltningen. Det finns dock information om delegationsordningen för anställningsintroduktionen samt att delegationsordningen finns tillgänglig via intranätet. I enkätsvaret uppger förvaltningen att kvalitetskontroller av delegationsbeslut görs på Försörjningsenheten vid utbetalningar av försörjningsstöd men att man inte genomför kontroll för att säkerställa att samtliga delegationsbeslut anmäls till nämnden.

Nämndens delegationsordning är reviderad den 2 januari 2023. I den framgår tydligt; vem som får fatta beslut, vad delegaten får fatta beslut om samt om och hur beslutet ska anmälas till nämnden.

2.2.2 Fritids- och folkhälsonämnden

Nämnden har antagit en aktuell delegationsordning och rapporterar samtliga beslut i denna till nämnden eftersom nämnden inte fastställt vilka beslut som inte skall rapporteras. Nämnden har inga dokumenterade rutiner avseende processen för anmälan av delegationsbeslut utöver tidsplan för att anmäla ärenden/delegationsbeslut till nämnden. Förvaltningen uppger i enkäten att man inte har någon rutin för att säkerställa att delegationsordningen är känd för beslutsfattare inom förvaltningen utöver en årlig genomgång och revidering vid förvaltningsledningsmötet. Förvaltningen uppger även i sitt svar att området belyses inom riskanalys och ingår i intern kontrollplan vid hög riskbedömning. Stickprov vid tidigare kontroller visade att delegationsordningen följs, varför kontrollmomenten inte ingår i kontrollplan för 2023. Risken bevakas varje år. Förvaltningen genomför inte kontroller för att säkerställa att samtliga delegationsbeslut anmäls till nämnden. Vidare svarar förvaltningen att man inte genomför kontroller för att säkerställa att delegationsordningen följs av beslutsfattare inom förvaltningen. Det finns en implementerad avvikelshantering inom förvaltningen som är ämnad att uppmärksamma alla möjliga avvikelser, bl.a. avvikelser från delegationsordningen. Förvaltningen tar ut delegationslistor var tredje månad med alla delegationsbeslut för perioden i systemen för anmälan till nämnd.

Nämndens delegationsordning är reviderad den 22 februari 2022. I den framgår tydligt; vem som får fatta beslut, vad delegaten får fatta beslut om samt, i de flesta fall, hur beslutet ska anmälas. Det saknas beskrivning om hur beslut ska anmälas för ett antal beslut i delegationsordningen vilket lämnar det åt beslutsfattare att tolka hur eller om beslutet behöver anmälas till nämnd.

2.2.3 Förskolenämnden

Nämnden har antagit en aktuell delegationsordning och rapporterar samtliga beslut i denna till nämnden eftersom nämnden, i delegationsordningen, angett att alla delegerade beslut skall anmälas. Förskoleförvaltningen har inga dokumenterade rutiner avseende processen för anmälan av delegationsbeslut utöver det som anges i delegationsordningen. Förvaltningen uppger att det även finns en intern arbetsrutin för nämndsekreterare där hanteringen av anmälan av delegationsbeslut beskrivs. Förvaltningen uppger i enkäten att man inte har någon dokumenterad rutin för att säkerställa att delegationsordningen är känd för beslutsfattare inom förvaltningen. I korrespondens med tjänstepersoner från förvaltningen framkommer dock att förvaltningsledningen och berörda beslutsfattare är involverade i den årliga revideringen av delegationsordningen. Efter att delegationsordningen reviderats av nämnden informeras chefer via chefsbrevet och vid större förändringar även på chefs-APT.

Förvaltningen uppger att kontroller genomförs inför varje nämndsammanträde i diariesystemet Ciceron för att säkerställa att samtliga delegationsbeslut anmäls till nämnden. När nämndsekreterare diarieför delegationsbeslut sker kontroll av delegationsart och att beslutet har tagits av giltig delegat. Vidare uppger förvaltningen att det genomförs regelbundna avstämningar mellan förvaltningscontroller och förvaltningsledning kring processen att anmäla delegationsbeslut.

Nämndens delegationsordning är reviderad den 21 december 2021. I den framgår tydligt; vem som får fatta beslut, vad delegaten får fatta beslut om samt om och hur beslutet ska anmälas.

2.2.4 Grundskolenämnden

Nämnden har antagit en aktuell delegationsordning och rapporterar samtliga beslut i denna till nämnden eftersom man inte fastställt vilka beslut som inte skall rapporteras. Förvaltningen har en dokumenterad rutin avseende anmälan av delegationsbeslut som ingår i processen för nämndsmöten.¹ Förvaltningen uppger att nya chefer får introduktion i förvaltningens styrdokument där Delegationsförteckningen ingår. I förvaltningens enkätsvar anges att presidiet, i dialog med förvaltningschef, följer upp att delegationsförteckningen är känd i linjeorganisationen samt att man i ledningsgruppen och i områdesledning och andra uppföljningar av verksamheten med chefer följer upp följsamheten mot delegationsordningen. Vid revidering av delegationsförteckningen informeras alla chefer och revideringen publiceras på förvaltningens sida intranätet. Presidiet i dialog med förvaltningschef samt ledningsgruppen och områdesledning följer upp de delegationsbeslut som ska anmälas till nämnden. Det framgår dock att det inte finns dokumenterade rutiner.

Nämndens delegationsordning är reviderad den 24 januari 2023. I den framgår tydligt; vem som får fatta beslut, vad delegaten får fatta beslut om samt om och hur beslutet ska anmälas.

¹ Borås Stad, Canea One, RUT-8172-v.1.0 GRN: Redovisning av delegationsbeslut

2.2.5 Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Nämnden har antagit en aktuell delegationsordning och rapporterar samtliga beslut i denna till nämnden eftersom nämnden inte fastställt vilka beslut som inte skall rapporteras. Förvaltningen har en dokumenterad rutin avseende vidaredelegation i vilken anmälan av delegationsbeslut ingår. Rutinen hålls tillgänglig via intranätet. Utöver rutinen på intranätet går förvaltningschefen igenom delegationsordningen vid introduktion. Förvaltningschefen påpekar kontinuerligt för verksamhetscheferna vikten av att anmäla delegationsbeslut till nämnden. Förvaltningen uppger vidare i enkätsvaret att nämndsekreterare/förvaltningscontroller under de senaste två åren träffat samtliga ledningsgrupper och gått igenom anmälningsprocessen av delegationsbeslut. Man uppger även att samtliga beslutsfattare får löpande information om nämndens fastställande och eventuell revidering av delegationsordningen. I nämndens interna kontrollplan finns anmälan av delegationsbeslut med som kontrollpunkt som ska följas upp fyra gånger per år. I den interna kontrollplanen 2023 kommer anmälan om beslut följas upp månadsvis.

Nämndens delegationsordning är reviderad den 30 augusti 2022. I den framgår tydligt; vem som får fatta beslut, vad delegaten får fatta beslut om samt om och hur beslutet ska anmälas.

2.2.6 Individ- och familjeomsorgsnämnden

Nämnden har antagit en aktuell delegationsordning och rapporterar samtliga beslut i denna till nämnden eftersom nämnden angett att alla delegerade beslut skall anmälas i delegationsordningen. Individ- och familjeomsorgsförvaltningen har inga dokumenterade rutiner avseende processen för anmälan av delegationsbeslut utöver en rutin att delegationsbeslut från socialt utskott läggs in i nästkommande nämndsmöte. Förvaltningen uppger i enkäten att delegationsordningen skickas ut till förvaltningens chefer efter varje revidering. Cheferna har i sin tur ansvar att sprida information och kännedom om detta vidare. Vid större förändringar går socialt ansvarig samordnare (SAS) igenom delegationsordningen vid verksamhetsledningsmöte.

Nämndens delegationsordning är reviderad den 3 januari 2023. I den framgår tydligt; vem som får fatta beslut, vad delegaten får fatta beslut om samt om och hur beslutet ska anmälas.

2.2.7 Kommunstyrelsen

Nämnden har antagit en aktuell delegationsordning och rapporterar samtliga beslut i denna till nämnden eftersom nämnden angett att alla delegerade beslut skall anmälas i delegationsordningen. Förvaltningen har en dokumenterad rutin avseende anmälan av delegationsbeslut. Förvaltningen uppger i enkäten att man inte har någon rutin för att säkerställa att delegationsordningen är känd för beslutsfattare inom förvaltningen utöver information vid nyanställning. I enkätsvaret uppger förvaltningen att det i internkontrollplanen avseende 2021 fanns en risk kopplad till delegationsordningen med. Det genomfördes stickprov av Kommunstyrelsens anmälda delegationsbeslut. Där undersöktes bland annat frågan om besluten är korrekt fattade enligt gällande delegationsordning. I arbetet med riskanalys inför 2022 gjordes bedömningen, utifrån tidigare genomförda kontroller som inte visat på avvikelser, att risken inte var tillräckligt för att motivera att den skulle med till intern kontrollplan 2022. Förvaltningen genomför inga kontroller för att säkerställa att samtliga delegationsbeslut anmäls till nämnden.

Nämndens delegationsordning är reviderad den 16 januari 2023. I den framgår tydligt; vem som får fatta beslut, vad delegaten får fatta beslut om samt om och hur beslutet ska anmälas. I delegationsordningen framgår även anvisningar t.ex. vissa begränsningar av i beslutsfattandet.

2.2.8 Krisledningsnämnden

Nämnden har ingen ordinarie verksamhet eller delegationsordning och rapporterar på så vis inte löpande delegationsbeslut. Det finns inte heller någon delegationsordning som avser när Krisledningsnämnden är aktiverad och har löpande uppgifter samt eventuellt har tagit över beslutsansvar från andra nämnder.

2.2.9 Kulturnämnden

Nämnden har antagit en aktuell delegationsordning och rapporterar samtliga beslut i denna till nämnden eftersom nämnden angett att alla delegerade beslut skall anmälas i delegationsordningen. Förvaltningen har ingen dokumenterad rutin avseende processen för anmälan av delegationsbeslut men uppgiften finns dokumenterad i tidsplanen för att anmäla ärenden/-delegationsbeslut till nämnden. Förvaltningen uppger i enkäten att förvaltningsledningen genomför en årlig genomgång och revidering av delegationsordningen. Förvaltningen uppger även att området belyses inom ramen för arbetet med den interna kontrollen och det har tidigare funnits med som kontrollmoment i planen. I internkontrollplanen för 2022 ingår momentet inte. Förvaltningen genomför inga kontroller för att säkerställa att samtliga delegationsbeslut anmäls till nämnden men säkerställer särskilt att delegationsbeslut avseende projekt-och arrangemangsbidrag redovisas i en samlad rapport till nämnden under januari varje år.

Nämndens delegationsordning är reviderad den 16 maj 2022. I den framgår tydligt; vem som får fatta beslut, vad delegaten får fatta beslut om samt om och hur beslutet ska anmälas. Det framgår i delegationsordningen att ett flertal beslutstyper inte behöver anmälas till nämnden. Vissa av dessa är beslut som behöver delegering, andra rör ren verkställighet.

2.2.10 Lokalförsörjningsnämnden

Nämnden har antagit en aktuell delegationsordning och rapporterar samtliga beslut i denna till nämnden eftersom nämnden angett att alla delegerade beslut skall anmälas i delegationsordningen.

Förvaltningen har ingen dokumenterad rutin avseende processen för anmälan av delegationsbeslut. Delegationsbeslut finns dock med på listan över ärenden till nämnden som ledningsmötet går igenom före nämndsmöten. Förvaltningen uppger i enkäten att man inte har någon rutin för att säkerställa att delegationsordningen är känd för beslutsfattare inom förvaltningen utöver introduktionen av nya medarbetare samt information vid revideringar. Förvaltningen genomför inga kontroller för att säkerställa att delegationsordningen följs av beslutsfattare inom förvaltningen eller för att säkerställa att samtliga delegationsbeslut anmäls till nämnden.

Nämndens delegationsordning är reviderad den 13 december 2022. I den framgår tydligt; vem som får fatta beslut, vad delegaten får fatta beslut om samt, i de flesta fall, hur beslutet ska anmälas. Det saknas beskrivning om hur beslut ska anmälas för ett antal beslut i delegationsordningen vilket lämnar det åt beslutsfattare att tolka hur eller om beslutet behöver anmälas till nämnd.

2.2.11 Miljö- och konsumentnämnden

Nämnden har antagit en aktuell delegationsordning och rapporterar samtliga beslut i denna till nämnden eftersom nämnden inte fastställt vilka beslut som inte skall rapporteras. Förvaltningen har ingen dokumenterad rutin avseende processen för anmälan av delegationsbeslut. I korrespondens med tjänstepersoner vid förvaltningen framgår att en stor del av delegationsbesluten fattas i ärendehanteringssystemet Ecos. Listor ur det systemet samt listor sammanställda från andra enheter anmäls till nämnden. Förvaltningen uppger i enkäten att kontroller inte genomförs men att stickprov har skett genom tidigare års intern kontroll. Förvaltningen uppger i enkäten att man inte har någon rutin för att säkerställa att delegationsordningen är känd för beslutsfattare inom förvaltningen utöver information om delegationsordningen vid anställningsintroduktionen.

Nämndens delegationsordning är reviderad den 30 april 2022. I den framgår tydligt; vem som får fatta beslut, vad delegaten får fatta beslut om samt om och hur beslutet ska anmälas.

2.2.12 Samhällsbyggnadsnämnden

Nämnden har antagit en aktuell delegationsordning. Vilka beslut som nämnden valt ska anmälas och när anmälan ska ske framgår delegationsordningen. Det anges även att om det inte framgår hur beslut ska anmälas betyder det att beslutet inte anmäls till nämnden. Om beslutet får överklagas genom laglighetsprövning ska det då istället protokollföras särskilt och anslås på kommunens digitala anslagstavla. Efter korrespondens med tjänstepersoner vid förvaltningen framgår att sådana protokoll inte tas fram varför man får anta att besluten utan angiven anmälan anses vara verkställighetsbeslut.

Förvaltningen har en rutin för anmälan av delegationsbeslut vilken listar hur olika beslut i verksamheten ska anmälas.² Majoriteten av förvaltningens delegationsbeslut fattas inom ärendehanteringssystemet ByggR. Förvaltningen uppger i enkäten att man inte har någon rutin för att säkerställa att delegationsordningen är känd för beslutsfattare inom förvaltningen utöver att information om delegationsordningen ingår i rutinen för anställningsintroduktion. Vad gäller övriga delegationsbeslut finns ingen dokumenterad rutin men förvaltningen har en ordning där förvaltningschef, avdelningschefer och enhetschefer påminns genom mejl att anmäla den senaste månadens delegationsbeslut till kommande nämndsammanträde.

Nämndens delegationsordning är reviderad den 15 december 2022. I den framgår tydligt; vem som får fatta beslut, vad delegaten får fatta beslut om samt, för de flesta beslut, hur beslutet ska anmälas.

2.2.13 Servicenämnden

Nämnden har antagit en aktuell delegationsordning och rapporterar samtliga beslut i denna till nämnden eftersom nämnden inte fastställt vilka beslut som inte skall rapporteras. Förvaltningen har ingen dokumenterad rutin avseende processen för anmälan av delegationsbeslut. Förvaltningen uppger i enkäten att man inte har någon rutin för att säkerställa att delegationsordningen är känd för beslutsfattare inom förvaltningen utöver information om delegationsordningen för anställningsintroduktionen. Förvaltningen genomför inga kontroller för att säkerställa att samtliga delegationsbeslut anmäls till nämnden.

Nämndens delegationsordning är reviderad den 25 januari 2023. I den framgår tydligt vem som får fatta beslut, hur beslutet ska anmälas samt i de flesta fall vad delegaten får fatta beslut om. I vissa fall är formuleringen av beslut oklar vilket kan riskera att beslutsfattare frångår delegationen från nämnden.

² Borås Stad, Canea One, RUT-6196-v.3.0 SBF Anmälan av delegationsbeslut

2.2.14 Sociala omsorgsnämnden

Nämnden har antagit en aktuell delegationsordning och rapporterar samtliga beslut i denna till nämnden eftersom nämnden inte fastställt vilka beslut som inte skall rapporteras. Förvaltningen uppger att det finns rutiner om hur delegationsbeslut ska hanteras i ärendehanteringssystemet Viva och Canea. Förvaltningen uppger vidare att förvaltningen säkerställer att delegationsordningen är känd för beslutsfattare genom introduktion för beslutsfattare i förvaltningen. Det är en ständigt aktuell del av arbetet inom myndighetsutövningen. Förvaltningen har inga dokumenterade rutiner för kontroll för att säkerställa att delegationsordningen följs eller att alla delegationsbeslut återrapporteras men anger att detta bevakas inom ramen för arbete med nämndadministration.

Nämndens delegationsordning är reviderad den 30 januari 2023. I den framgår tydligt; vem som får fatta beslut, vad delegaten får fatta beslut om samt hur beslutet ska anmälas. Det saknas dock beskrivning om hur beslut ska anmälas för ett par beslut i delegationsordningen vilket lämnar det åt beslutsfattare att tolka hur eller om beslutet behöver anmälas till nämnd.

2.2.15 Tekniska nämnden

Nämnden har antagit en aktuell delegationsordning och rapporterar samtliga beslut i denna till nämnden eftersom nämnden inte fastställt vilka beslut som inte skall rapporteras. Förvaltningen har ingen dokumenterad rutin avseende processen för anmälan av delegationsbeslut. I enkätsvaret anger förvaltningen att delegationsordningen revideras minst en gång per år och diskuteras i samband med revideringen inom ledningsgruppen och andra grupperingar. Förvaltningen genomför stickprovskontroller för att säkerställa att delegationsordningen följs av beslutsfattare. I enkätsvaret uppges även att delegationsärenden går igenom i olika utsträckning vid nämnd-sammanträden och att man då skulle kunna konstatera saknade beslut. Detta har dock inte påträffats under de senaste tre åren.

Nämnden belyser området genom att ha med risk om att delegationsordningen inte följs vilket i så fall leder till felaktigt beslutsfattande. Risken hade en låg riskbedömning och togs inte med i den interna kontrollplanen för 2022.

Nämndens delegationsordning är reviderad den 29 januari 2020. I den framgår tydligt; vem som får fatta beslut, vad delegaten får fatta beslut om samt, i vissa fall, hur beslutet ska anmälas. Det saknas beskrivning om hur beslut ska anmälas för ett stort antal beslut i delegationsordningen vilket lämnar det åt beslutsfattare att tolka hur eller om beslutet behöver anmälas till nämnd.

2.2.16 Valnämnden

Nämnden har antagit en aktuell delegationsordning men har mycket lite ordinarie verksamhet, särskilt när det inte är valår. På så vis rapporteras mycket få, eller inga löpande delegationsbeslut.

Nämnden belyser dock området genom att ha med risk om att delegationsordningen inte följs vilket i så fall leder till felaktigt beslutsfattande. Risken hade en låg riskbedömning och togs inte med i den interna kontrollplanen för 2022.

Nämndens delegationsordning är reviderad den 1 december 2020. I den framgår tydligt; vem som får fatta beslut, vad delegaten får fatta beslut om samt om och hur beslutet ska anmälas.

2.2.17 Vård- och äldrenämnden

Nämnden har antagit en aktuell delegationsordning och rapporterar samtliga beslut i denna till nämnden eftersom nämnden angett att alla delegerade beslut skall anmälas i delegationsordningen. Förvaltningen har en rutin för anmälan av delegationsbeslut publicerad på intranätet.³ I förvaltningens nämndprocess anges även nämndsekreterarens rutin för anmälan av delegationsbeslut. Vidare uppger vård- och äldreförvaltningen i sitt enkätsvar att man har rutin för anmälan av delegationsbeslut i verksamheten bistånd och bostadsanpassning samt att man har fungerande arbetssätt inom resten av organisationen men där saknas dokumenterade rutiner.

För att säkerställa att delegationsordningen är känd för beslutsfattare uppger förvaltningen att delegationsordningen görs känd i samband med introduktion ny medarbetare och ligger med i checklistan för introduktion av ny chef. Inom myndighetsutövande verksamheten tas delegationsordningen upp årligen med medarbetare och chefer enligt årshjul i Stratsys. Även i samband med revidering. Inom övrig verksamhet informeras delegater i samband med revidering som görs regelbundet åtminstone en gång per år. Myndighetschefer kontrollerar en gång per månad om beslut avseende plats på vård- och omsorgsboende fattats av rätt delegat. Utöver denna genomförs inga kontroller för att säkerställa att delegationsordningen följs av beslutsfattare inom förvaltningen. Förvaltningen genomför inga kontroller för att säkerställa att samtliga delegationsbeslut anmäls till nämnden.

Nämndens delegationsordning är reviderad den 20 september 2022. I den framgår tydligt; vem som får fatta beslut, vad delegaten får fatta beslut om samt om och hur beslutet ska anmälas. Det framgår även tydligt om beslut inte behöver anmälas eller andra anvisningar t.ex. vissa begränsningar av i beslutsfattandet.

2.2.18 Överförmyndarnämnden

Enligt Överförmyndarnämndens reglemente är nämndens förvaltningsorgan Sociala omsorgsförvaltningen. Detta innebär att överförmyndarenheten, som utför den praktiska överförmyndarverksamheten är anställda i förvaltningen som lyder under Sociala omsorgsnämnden. På så vis för enhetens anställda och chef delegation genom Sociala omsorgsnämndens delegationsordning avseende de administrativa frågorna t.ex. HR.

Överförmyndarnämnden har antagit en aktuell delegationsordning 19 november 2019 i vilken nämnden delegerat beslutsfattande till överförmyndarenheten för att kunna utföra sitt uppdrag och fatta beslut för nämndens räkning. Föräldrabalken 19 kap. 14 § innebär att nästan alla delegeringsbeslut som överförmyndarenheten fattar inte behöver anmälas till överförmyndarnämnden. Av delegationsordningen framgår dock inte detta. Det framgår även av intervju med tjänsteperson vid enheten att rutinerna för anmälan av delegeringsbeslut till både överförmyndarnämnden som till sociala omsorgsnämnden, i vissa hänseenden brustit.

Nämnden belyser området genom att ha med risk om att delegationsordningen inte följs vilket i så fall leder till felaktigt beslutsfattande. Risken hade en låg riskbedömning och togs inte med i den interna kontrollplanen för 2022.

2023 flyttades överförmyndarenheten organisatoriskt över till Stadsledningskansliet vilket innebär att de istället ska följa delegationsordningen för Kommunstyrelsen och även anmäla administrativa ärenden till Kommunstyrelsen.

³ Borås Stad, intranät för anställda: [Delegationsordning och delegationsbeslut - Borås Stads intranät \(boras.se\)](#) 2023-01-20.

2.2.19 Verksamhetssystem

I flera nämnder fattas de flesta beslut i ärendehanteringssystem såsom VIVA, ByggR och Ecos. Listor över delegationsbesluten tas ut ur dessa för att anmälas till nämnd, ibland via utskott.

VIVA

Ärendehanteringssystemet VIVA används av förvaltningarna Individ- och familjeomsorgsnämnden, Vård och äldrenämnden, Arbetslivsnämnden och Sociala omsorgsnämnden. Varje månad drar administratörer ut listor från systemet. I VIVA finns en funktion för utdrag över delegationsbeslut per månad och verksamhet. Administratörer vid förvaltningarna markerar förvaltningens verksamheter och tar ut listor över fattade beslut för perioden. För att säkerställa att alla beslut blir anmälda till nämnden tar administratören ut beslut för tre månader bakåt. Detta eftersom det kan förekomma beslut som blir efterregistrerade. Inga kontroller genomförs för att säkerställa att samtliga beslut finns med i utdragen.

ByggR

Ärendehanteringssystemet ByggR används av Samhällsbyggnadsförvaltningen. Majoriteten av förvaltningens delegationsbeslut fattas inom ärendehanteringssystemet ByggR. Listor över delegationsbeslut som fattats tas ut från ByggR och anmäls till nämnden månadsvis. Samtliga fattade beslut i ByggR under perioden anmäls till nämnden.

Ecos

Ärendehanteringssystemet Ecos används av Miljöförvaltningen (inom avdelningarna Miljötillsyn, Livsmedelstillsyn, Miljö- och naturvård samt för administrativa ärenden och uppgifter). Majoriteten av förvaltningens delegationsbeslut fattas inom ärendehanteringssystemet. Listor över samtliga delegationsbeslut tas ut från Ecos och redovisas för nämnden månadsvis.

2.2.20 Sammanfattning

Nedan följer en sammanfattning över nämndernas svar på utskickade enkäter och granskning av nämndernas delegationsordningar.

Delegationsordningar

Det framgår av granskningen att samtliga nämnder, utom Krisledningsnämnden, har en aktuell delegationsordning. De flesta nämnder har reviderat sin delegationsordning nyligen. Nämndernas delegationsordningar har generellt tydliga beskrivningar av vilka beslut som avses. I delegationsordningen för Servicenämnden finns ett mindre antal beslut som är oklart beskrivna.

De flesta nämnder har tydliga anvisningar för vilka beslut som behöver anmälas till nämnd. Det kan vara samtliga beslut eller i anmärkningar bredvid beslutet i delegationsordningen. Ett par av nämnderna har även tydliga anmärkningar och noteringar för beslutsbegränsningar eller praktisk information.

I delegationsordningen för Fritid- och folkhälsonämnden, Kulturnämnden, Sociala omsorgsnämnden och Överförmyndarnämnden är det inte tydligt angivet för samtliga beslut huruvida de ska anmälas eller ej vilket lämnar det åt beslutsfattare att tolka hur eller om beslutet behöver anmälas till nämnd.

Ett flertal nämnden använder delegationsordningen till att även lista beslut som faller under verkställighet lagligt sett. Detta kan fungera som ledning i tjänstepersoners beslutsfattande men det skapar även en risk i anmälningsförfarandet. Särskilt om delegationsordningen inte är tillräckligt tydlig avseende anvisningar för anmälan av besluten till nämnd.

Det framgår att de nämnder som använder sig av ärendehanteringssystem i sitt beslutsfattande håller delegationsordningen under striktare kontroll och oftare uppdaterad. Detta gäller särskilt verksamheter där tjänstepersoner har en personlig delegation från nämnden/förvaltningschefen.

Rutiner för anmälan av delegationsbeslut

Enkätsvaren från nämnderna blottade att få av förvaltningarna har några dokumenterade rutiner avseende anmälan av delegationsbeslut till nämnd. Vård- och äldreomsorgsförvaltningen har en rutin för en av sina verksamheter, Samhällsbyggnadsförvaltningen har en rutin för anmälan i Canea och Sociala omsorgsförvaltningen har rutin för VIVA och en rutin i Canea. Vidare saknas genomgående dokumenterade rutiner, utöver information för nyanställda, för att säkerställa att delegationsordningen är känd för beslutsfattare i förvaltningarna. Det förekommer heller inte dokumenterade rutiner för kontroller för att säkerställa att delegationsordningen följs eller att alla delegationsbeslut anmäls till nämnder. Det framkommer dock att en del nämnder har, eller haft med anmälan av delegationsbeslut i riskanalysen och, under nåt år, som ett kontrollmoment i den interna kontrollen. Avseende riskanalys 2022 har åtta nämnder belyst risken med att delegationsordningen inte åtföljs.

Tabellen nedan visar på en sammanställning över granskningsresultaten. Valnämnden och Krisledningsnämnden har inget resultat. Rubrikerna i kolumnerna är:

- **Dokumenterade rutiner för anmälan** avser om förvaltningen har dokumenterade rutiner avseende hur delegationsbeslut ska anmälas till nämnden. Det kan handla om övergripande eller verksamhetsnära rutiner.
- **Dokumenterade rutiner för kännedom** avser om förvaltningen har dokumenterade rutiner avseende hur förvaltningen ska göra delegationsordningen känd för beslutsfattare. Det kan t.ex. handla om dokumenterade rutiner för regelbunden information till chefer, fasta mötespunkter osv.
- **Uppföljning av anmälda beslut** avser om förvaltningen genomför kontroller för att säkerställa att samtliga beslut som ska anmälas också anmäls. Det kan t.ex. handla om stickprov eller kontroller för en viss typ av beslut.
- **Risk angående delegationsbeslut** avser om nämnden tar upp området delegationsbeslut inom ramen för nämndens riskanalys.

I utfallet av sammanställningen visas ja som grönt och nej som rött.

Tabell 1. Sammanställning av enkätsvar och dokumentstudier per nämnd.

Nämnd	Dokumenterade rutiner för anmälan	Dokumenterade rutiner för kännedom	Uppföljning av anmälda beslut	Risk angående delegationsbeslut
Arbetslivsnämnden	Nej	Nej	Nej	Ja
Fritids- och folkhälsönämnden	Nej	Nej	Ja	Ja
Förskolenämnden	Nej	Nej	Ja	Nej
Grundskolenämnden	Ja	Nej	Nej	Nej
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	Ja	Nej	Ja	
Individ- och familjeomsorgsnämnden	Nej	Nej	Nej	Nej
Kommunstyrelsen	Ja	Nej	Nej	Ja
Krisledningsnämnden				
Kulturnämnden	Nej	Nej	Nej	Nej
Lokalförsörjningsnämnden	Nej	Nej	Nej	Nej
Miljö- och konsumentnämnden	Nej	Nej	Nej	Ja
Samhällsbyggnadsnämnden	Ja	Nej	Nej	Nej
Servicenämnden		Nej	Nej	Nej
Sociala omsorgsnämnden	Ja	Nej	Nej	Nej
Tekniska nämnden	Nej	Nej	Nej	Ja
Valnämnden				Ja
Vård- och äldrenämnden	Ja	Nej	Nej	Nej
Överförmyndarnämnden	Nej	Nej	Nej	Ja

3 Stadsrevisionens bedömningar

Stadsrevisionen har granskat hanteringen av delegationsbeslut i Borås Stads nämnder. Granskningens huvudsakliga syfte är att granska om nämndernas hantering av delegationsbeslut är ändamålsenlig och bedrivs med en tillräcklig intern kontroll.

Nämnderna har inom ramen för sin förvaltande verksamhet en självständig beslutanderätt, men får enligt kommunallagen uppdra åt presidiet, ett utskott, en ledamot eller en anställd att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Om inte nämnden beslutat att vissa delegationsbeslut inte ska anmälas till nämnden, utan istället protokollföras särskilt, ska de anmälas till nämndens nästkommande möte. På så vis är återkopplingen av beslut fattade på delegation inte bara en laglig nödvändighet men även en förutsättning för den demokratiska förankringen i beslutsfattandet hos den kommunala förvaltningen.

Granskningen visar att nämnderna, förutom Krisledningsnämnden, antagit en aktuell delegationsordning i vilket det framgår vem som får fatta beslut och vad delegaten får fatta beslut om. Delegationsordningarna omfattar i de flesta fall information om och hur beslut ska anmälas till nämnden. Stadsrevisionens bedömning är med utgångspunkt i granskningsresultaten att de granskade nämndernas hantering av delegationsbeslut i huvudsak är ändamålsenlig och bedrivs med en tillräcklig intern kontroll. Stadsrevisionen har dock identifierat förbättrings- och utvecklingsområden för flera av nämnderna.

I delegationsordningen för Fritids- och folkhälsönämnden, Kulturnämnden, Sociala omsorgsnämnden och Överförmyndarnämnden är det inte tydligt angivet för samtliga beslut huruvida de ska anmälas till nämnden eller ej, vilket lämnar det åt beslutsfattare att tolka hur eller om beslutet behöver anmälas till nämnd. Nämnderna bör enligt Stadsrevisionens bedömning klargöra för samtliga beslut i delegationsordningen huruvida de ska anmälas till nämnd eller inte.

Beslut som anses vara verkställighet, beslut som inte ska/får delegeras och vissa beslut som fattas med stöd av viss speciallagstiftning behöver inte tas upp i en delegationsordning. Visserligen finns inget som hindrar en delegationsordning att lista fler beslut än de som ska delegeras, men det kan bidra till oklarhet för beslutsfattare i anmälningshänseende. Granskningen visar att delegationsordningarna för Arbetslivsnämnden, Förskolenämnden, Fritids- och folkhälsönämnden, Grundskolenämnden, Gymnasie- vuxenutbildningsnämnden, Lokalförsojningsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Servicenämnden, Sociala omsorgsnämnden och Tekniska nämnden innehåller beslut som troligen faller under verkställighet, beslut som inte ska/får delegeras och/eller beslut som fattas med stöd av viss speciallagstiftning. Nämnderna bör enligt Stadsrevisionens bedömning förtydliga sin delegationsordning så det tydligt framgår om beslut är delegerade, kategoriseras som verkställighet eller hänför sig till viss speciallagstiftning som inte behöver anmälas.

Granskningen visar att endast sex av 18 förvaltningar har dokumenterade rutiner för anmälan av delegationsbeslut och endast tre förvaltningar har dokumenterade rutiner avseende kontroll för att säkerställa att alla delegationsbeslut är anmälda. Ingen förvaltning har dokumenterade rutiner för att säkerställa att delegationsordningen är känd för beslutsfattare inom förvaltningen. Det är dock viktigt att påpeka att samtliga förvaltningar kan redogöra för sina arbetsätt och arbetsrutiner för anmälan av delegationsbeslut. I vissa av förvaltningarna fattas majoriteten av de delegerade besluten inom ärendehanteringssystem ur vilka listor skapas och anmäls till nämnden. I verksamheter där det fattas många delegationsbeslut i olika delar av organisationen riskerar avsaknad av rutiner för utdrag, uppsamling och rapportering inför nämndens sammanträden, att medföra att vissa beslut inte rapporteras som de ska. Vilket i sin tur kan leda till konsekvenser när det gäller laglighet och överklagandeprocessen. Det finns även en risk för att enheter som fattar få beslut på delegation inte känner till delegationsordningen och kravet på anmälan av beslut till nämnden. Detta kan då leda till att dessa inte hanteras på ett lagenligt sätt. Granskningen har uppdagat situationer där risken är stor för att detta har inträffat.

Granskningen visar vidare på att endast åtta av 18 nämnder har beaktat risken med hanteringen av delegationsbeslut i nämndens riskanalys för 2022. I dessa riskanalyser har dock riskbedömningen varit sådan att risken inte tagits med i den interna kontrollplanen. Stadsrevisionens bedömning är, med utgångspunkt i granskningsresultaten, att Förskolenämnden, Grundskolenämnden, Individ- och familjeomsorgsnämnden, Kulturnämnden, Lokalförsörjningsnämnden, Samhällsbyggnadsnämnden, Servicenämnden, Sociala omsorgsnämnden och Vård- och äldreomsorgsnämnden bör förbättra den interna kontrollen genom att uppmärksamma hanteringen av delegationsbeslut i nämndens riskanalys.

Krisledningsnämnden har inte upprättat någon aktuell delegationsordning. Nämnden har ingen ordinarie verksamhet och behöver på så vis inte rapportera delegationsbeslut löpande. Det finns inte heller någon delegationsordning som avser när Krisledningsnämnden är aktiverad och har löpande uppgifter samt eventuellt har tagit över beslutsansvar från andra nämnder. Kommunstyrelsen och Krisledningsnämnden rekommenderas att se över Krisledningsnämndens behov av delegationsordning när nämnden är aktiverad.

Sammanfattande bedömning

Granskningen visar att nämnderna antagit en aktuell delegationsordning i vilket det framgår vem som får fatta beslut och vad delegaten får fatta beslut om. Delegationsordningarna omfattar i de flesta fall information om och hur beslut ska anmälas till nämnden. Stadsrevisionens bedömning är med utgångspunkt i granskningsresultaten att de granskade nämndernas hantering av delegationsbeslut i huvudsak är ändamålsenlig och bedrivs med en tillräcklig intern kontroll. Stadsrevisionens har dock identifierat förbättrings- och utvecklingsområden för flera av nämnderna.

Vissa granskade nämnder bör bl.a. klargöra tydligare i delegationsordningen huruvida besluten ska anmälas till nämnd eller inte. Några nämnder bör förtydliga sin delegationsordning så det tydligt framgår om besluten är delegationsbeslut, om det är verkställighetsbeslut eller andra typer av beslut som inte behöver anmälas. Flera av nämnderna kan även förbättra den interna kontrollen genom att uppmärksamma hanteringen av delegationsbeslut i nämndens riskanalys inför upprättande av plan för intern kontroll under kommande år. En del av nämnderna bör även överväga att upprätta skriftliga rutiner när det gäller anmälan av delegationsbeslut och se över hur kunskapen om delegationsordningen kan öka i verksamheterna. Kommunstyrelsen och Krisledningsnämnden rekommenderas att se över Krisledningsnämndens behov av delegationsordning när nämnden är aktiverad.

Andreas Ekelund

Revisionschef

Samuel Kaufman

Certifierad kommunal yrkesrevisor

4 Källförteckning

Lagar och förordningar

Kommunallag (2017:725)

Intervjuer:

Intervju med medarbetare 1 Överförmyndarenheten, 2023-02-09.

Intervju med medarbetare 2 Individ- och familjeomsorgsförvaltningen, 2023-02-14.

Intervju med medarbetare 3 Stadsledningskansliet, 2023-02-15.

Mail-/Teamskorrespondens:

Korrespondens med representant 1 för Stadsledningskansliet

Korrespondens med representant 2 för Förskoleförvaltningen

Korrespondens med representant 3 för Individ- och familjeomsorgsförvaltningen

Korrespondens med representant 4 för Miljöförvaltningen

Korrespondens med representant 5 för Samhällsbyggnadsförvaltningen

Borås Stads styrdokument:

Delegationsordning för Arbetslivsnämnden, reviderad 2023-01-02.

Delegationsordning för Fritids- och folkhälsonämnden, reviderad 2022-02-22.

Delegationsordning för Förskolenämnden, reviderad 2021-12-21.

Delegationsordning för Grundskolenämnden, reviderad 2023-01-24.

Delegationsordning för Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, reviderad 2022-08-30.

Delegationsordning för Individ- och familjeomsorgsnämnden, reviderad 2023-01-03.

Delegationsordning för Kommunstyrelsen, reviderad 2023-01-16.

Delegationsordning för Kulturnämnden, reviderad 2022-05-16.

Delegationsordning för Lokalförsörjningsnämnden, reviderad 2022-12-13.

Delegationsordning för Miljö- och konsumentnämnden, reviderad 2022-04-30.

Delegationsordning för Samhällsbyggnadsnämnden, reviderad 2022-12-15.

Delegationsordning för Servicenämnden, reviderad 2023-01-25.

Delegationsordning för Sociala omsorgsnämnden, reviderad 2023-01-30.

Delegationsordning för Tekniska nämnden, reviderad 2020-01-29.

Delegationsordning för Valnämnden, reviderad 2020-12-01.

Delegationsordning för Vård- och äldrenämnden, reviderad 2022-09-20.

Delegationsordning för Överförmyndarnämnden, antagen 2019-11-19.

Risikanalyt 2022 för Arbetslivsnämnden

Risikanalyt 2022 för Fritids- och folkhälsonämnden

Risikanalyt 2022 för Förskolenämnden

Risikanalyt 2022 för Grundskolenämnden

Risikanalyt 2022 för Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Risikanalyt 2022 för Individ- och familjeomsorgsnämnden

Risikanalyt 2022 för Kommunstyrelsen

Risikanalyt 2022 för Kulturnämnden

Risikanalyt 2022 för Krisledningsnämnden

Risikanalyt 2022 för Lokalförsörjningsnämnden

Risikanalyt 2022 för Miljö- och konsumentnämnden

Risikanalyt 2022 för Samhällsbyggnadsnämnden

Risikanalyt 2022 för Servicenämnden

Risikanalyt 2022 för Sociala omsorgsnämnden

Risikanalyt 2022 för Tekniska nämnden

Risikanalyt 2022 för Valnämnden

Risikanalyt 2022 för Vård- och äldrenämnden

Risikanalyt 2022 för Överförmyndarnämnden

Internet:

Borås Stad, intranät för anställda: Delegationsordning och delegationsbeslut - Borås Stads intranät 2023-01-20

Borås Stad, Canea One:

RUT-6196-v.3.0 SBF Anmälan av delegationsbeslut

RUT-5972-v.6.0 SBF Introduktion av nyanställda

RUT-5723-v.5.0 SBF Skriva ut delegationslistor

RUT-8172-v.1.0 GRN: Redovisning av delegationsbeslut

Övriga rutiner

Rutin för Anmälningsärenden och Delegationsbeslut, Administrativa enheten, Stadsledningskansliet 2020-12-10

Enkät svar

Enkät svar från Arbetslivsförvaltningen

Enkät svar från Fritids- och folkhälsoförvaltningen

Enkät svar från Förskoleförvaltningen

Enkät svar från Grundskoleförvaltningen

Enkät svar från Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen

Enkät svar från Individ- och familjeomsorgsförvaltningen

Enkät svar från Stadsledningskansliet

Enkät svar från Kulturförvaltningen

Enkät svar från Lokalförsörjningsförvaltningen

Enkät svar från Miljöförvaltningen

Enkät svar från Samhällsbyggnadsförvaltningen

Enkät svar från Serviceförvaltningen

Enkät svar från Sociala omsorgsförvaltningen

Enkät svar från Tekniska förvaltningen

Enkät svar från Vård- och äldre förvaltningen

Enkät svar från Överförmyndarenheten

Bilaga 1. Enkät – Delegationsbeslut i Borås Stad

Granskningsprojekt: Delegationsbeslut i Borås Stad

År: 2022

Nämnd:

Fråga 1. Har nämnden antagit en aktuell delegationsordning? (Vänligen bifoga ev. delegationsordning i svaret.)

Fråga 2. Har nämnden fastställt vilka delegationsärenden som skall rapporteras? (bifoga ev. beslut)

Fråga 3. Finns det dokumenterade rutiner avseende processen för anmälan av delegationsbeslut? (Vänligen bifoga ev. dokument i svaret.)

Fråga 4. Har nämnden rutiner för tillkännagivanden av delegationsbeslut som inte ska anmälas till nämnden? (Vänligen bifoga ev. dokument i svaret.)

Fråga 5. Hur säkerställer nämnden att delegationsordningen är känd för beslutsfattare inom förvaltningen?

Fråga 6. Vilka kontroller genomför nämnd/förvaltning för att delegationsordningen följs av beslutsfattare inom förvaltningen?

Fråga 7. Vilka kontroller genomför nämnd/förvaltning för att säkerställa att samtliga delegationsbeslut anmäls till styrelse/nämnd?

BORÅS
STAD

STADSREVISIONEN

Besöksadress Sturegatan 42 **Postadress** 501 80 Borås
Telefon 033-35 71 56 **E-post** revisionskontoret@boras.se
Webbplats boras.se/stadsrevisionen

Delegationsbeslut i Borås Stad

Stadsrevisionen • Borås

Rapportsammandrag

2023-02-27

20
23

Stadsrevisionen har granskat hanteringen av delegationsbeslut i Borås Stads nämnder. Granskningens huvudsakliga syfte är att granska om nämndernas hantering av delegationsbeslut är ändamålsenlig och bedrivs med en tillräcklig intern kontroll.

Nämnderna har inom ramen för sin förvaltande verksamhet en självständig beslutanderätt, men får enligt kommunallagen uppdra åt presidiet, ett utskott, en ledamot eller en anställd att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Om inte nämnden beslutat att vissa delegationsbeslut inte ska anmälas till nämnden, utan istället protokollföras särskilt, ska de anmälas till nämndens nästkommande möte. På så vis är återkopplingen av beslut fattade på delegation inte bara en laglig nödvändighet men även en förutsättning för den demokratiska förankringen i beslutsfattandet hos den kommunala förvaltningen.

Granskningen visar att nämnderna, förutom Krisledningsnämnden, antagit en aktuell delegationsordning i vilket det framgår vem som får fatta beslut och vad delegaten får fatta beslut om. Delegationsordningarna omfattar i de flesta fall information om och hur beslut ska anmälas till nämnden. Stadsrevisionens bedömning är med utgångspunkt i granskningsresultaten att de granskade nämndernas hantering av delegationsbeslut i huvudsak är ändamålsenlig och bedrivs med en tillräcklig intern kontroll. Stadsrevisionen har dock identifierat förbättrings- och utvecklingsområden för flera av nämnderna.

I delegationsordningen för Fritids- och folkhälsonämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Sociala omsorgsnämnden och Överförmyndarnämnden är det inte tydligt angivet för samtliga beslut huruvida de ska anmälas till nämnden eller ej, vilket lämnar det åt beslutsfattare att tolka hur eller om beslutet behöver anmälas till nämnd. Nämnderna bör enligt Stadsrevisionens bedömning klargöra för samtliga beslut i delegationsordningen huruvida de ska anmälas till nämnd eller inte.

Beslut som anses vara verkställighet, beslut som inte ska/får delegeras och vissa beslut som fattas med stöd av viss speciallagstiftning behöver inte tas upp i en delegationsordning. Visserligen finns inget som hindrar en delegationsordning att lista fler beslut än de som ska delegeras, men det kan bidra till oklarhet för beslutsfattare i anmälningshänseende.

Granskningen visar att delegationsordningarna för Arbetslivsnämnden, Förskolenämnden, Fritids- och folkhälsonämnden, Grundskolenämnden, Gymnasievuxenutbildningsnämnden, Lokalförsörjningsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Servicenämnden, Sociala omsorgsnämnden och Tekniska nämnden innehåller beslut som troligen faller under verkställighet, beslut som inte ska/får delegeras och/eller beslut som fattas med stöd av viss speciallagstiftning. Nämnderna bör enligt Stadsrevisionens bedömning förtydliga sin delegationsordning så det tydligt framgår om beslut är delegerade, kategoriseras som verkställighet eller hänför sig till viss speciallagstiftning som inte behöver anmälas.

Granskningen visar att endast sex av 18 förvaltningar har dokumenterade rutiner för anmälan av delegationsbeslut och endast tre förvaltningar har dokumenterade rutiner avseende kontroll för att säkerställa att alla delegationsbeslut är anmälda. Ingen förvaltning har dokumenterade rutiner för att säkerställa att delegationsordningen är känd för beslutsfattare inom förvaltningen. Det är dock viktigt att påpeka att samtliga förvaltningar kan redogöra för sina arbetssätt och arbetsrutiner för anmälan av delegationsbeslut. I vissa av förvaltningarna fattas majoriteten av de delegerade besluten inom ärendehanteringssystem ur vilka listor skapas och anmäls till nämnden. I verksamheter där det fattas många delegationsbeslut i olika delar av organisationen riskerar avsaknad av rutiner för utdrag, uppsamling och rapportering inför nämndens sammanträden, att medföra att vissa beslut inte rapporteras som de ska. Vilket i sin tur kan leda till konsekvenser när det gäller laglighet och överklagandeprocessen. Det finns även en risk för att enheter som fattar få beslut på delegation inte känner till delegationsordningen och kravet på anmälan av beslut till nämnden. Detta kan då leda till att dessa inte hanteras på ett lagenligt sätt. Granskningen har uppdagat situationer där risken är stor för att detta har inträffat.

Granskningen visar vidare på att endast åtta av 18 nämnder har beaktat risken med hanteringen av delegationsbeslut i nämndens riskanalys för 2022. I dessa riskanalyser har dock riskbedömningen varit sådan att risken inte tagits med i den interna kontrollplanen. Stadsrevisionens bedömning är, med utgångspunkt i granskningsresultaten, att Förskolenämnden, Grundskolenämnden, Individ- och familjeomsorgsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Lokalförsörjningsnämnden, Samhällsbyggnadsnämnden, Servicenämnden, Sociala omsorgsnämnden och Vård- och äldreomsorgsnämnden bör förbättra den interna kontrollen genom att uppmärksamma hanteringen av delegationsbeslut i nämndens riskanalys.

Krisledningsnämnden har inte upprättat någon aktuell delegationsordning. Nämnden har ingen ordinarie verksamhet och behöver på så vis inte rapportera delegationsbeslut löpande. Det finns inte heller någon delegationsordning som avser när Krisledningsnämnden är aktiverad och har löpande uppgifter samt eventuellt har tagit över beslutsansvar från andra nämnder. Kommunstyrelsen och Krisledningsnämnden rekommenderas att se över Krisledningsnämndens behov av delegationsordning när nämnden är aktiverad.

Sammanfattande bedömning

Granskningen visar att nämnderna antagit en aktuell delegationsordning i vilket det framgår vem som får fatta beslut och vad delegaten får fatta beslut om. Delegationsordningarna omfattar i de flesta fall information om och hur beslut ska anmälas till nämnden. Stadsrevisionens bedömning är med utgångspunkt i granskningsresultaten att de granskade nämndernas hantering av delegationsbeslut i huvudsak är ändamålsenlig och bedrivs med en tillräcklig intern kontroll. Stadsrevisionens har dock identifierat förbättrings- och utvecklingsområden för flera av nämnderna.

Vissa granskade nämnder bör bl.a. klargöra tydligare i delegationsordningen huruvida besluten ska anmälas till nämnd eller inte. Några nämnder bör förtydliga sin delegationsordning så det tydligt framgår om besluten är delegationsbeslut, om det är verkställighetsbeslut eller andra typer av beslut som inte behöver anmälas. Flera av nämnderna kan även förbättra den interna kontrollen genom att uppmärksamma hanteringen delegationsbeslut i nämndens riskanalys inför upprättande av plan för intern kontroll under kommande år. En del av nämnderna bör även överväga att upprätta skriftliga rutiner när det gäller anmälan av delegationsbeslut och se över hur kunskapen om delegationsordningen kan öka i verksamheterna. Kommunstyrelsen och Krisledningsnämnden rekommenderas att se över Krisledningsnämndens behov av delegationsordning när nämnden är aktiverad.

BORÅS
STAD

STADSREVISIONEN

Besöksadress Sturegatan 42 **Postadress** 501 80 Borås
Telefon 033-35 71 56 **E-post** revisionskontoret@boras.se
Webbplats boras.se/stadsrevisionen

Ida Westin
HandläggareDatum
2023-04-24Instans
Förskolenämnden
Dnr FN 2023-00034 1.1.3.25

Uppföljning av Kommunfullmäktiges uppdrag som inte ingår i budget, april 2023

Förskolenämndens beslut

Förskolenämnden beslutar att godkänna redovisning av Kommunfullmäktiges uppdrag som inte ingår i budget för Förskolenämnden och översänder den till Kommunstyrelsen.

Ärendet i sin helhet

Nämnden ska två gånger per år rapportera beredningsläget för uppdragen som inte ingår i budget till Kommunstyrelsen.

Vid tidpunkten för 2023 års första uppföljning har Förskolenämnden ett uppdrag från Kommunfullmäktige som inte ingår i budget.

Kommunfullmäktige fattade den 12 maj 2022 beslut om motionen ”En hjärtefråga” där nämnderna ges i uppdrag att inventera behovet och installera hjärtstartare efter behov.

Förskolenämnden har genomfört uppdraget att inventera tillgången till hjärtstartare och svarade på motionen 2022-10-27 § 100. Uppdrag som föranleder kostnader bör följas av finansiering för att inte riskera anpassningar i kärnverksamheten.

Ärendet i sin helhet

Kommuner har som skyldighet att alltid beakta barnets bästa i alla beslut som rör barn. Kommunen har även fastslagit att allt arbete som staden bedriver ska grunda sig på ett antal centrala rättighetsprinciper, som icke-diskriminering, inkludering, transparens, ansvar, delaktighet och jämlikhet.

Ärendet i sig bedöms vara av ren administrativ art då det är en uppföljning av uppdrag. Barnperspektivet och rättighetsprinciperna beaktas löpande inom verksamheten.

Beslutsunderlag

Kommunfullmäktiges uppdrag som inte ingår i budget, april 2023,
Förskolenämnden

Samverkan

Ärendet har varit föremål för samverkan på FSG den 13 april 2023.

Beslutet expedieras till

Kommunstyrelsen

Andreas Ekström
Ordförande

Ina Furtenbach
Förvaltningschef

Kommunfullmäktiges uppdrag som inte ingår i budget, april 2023, nämndens rapport

Förskolenämnden

Uppdrag

Ärende som har genererat uppdraget	Uppdrag	Status april 2023	Kommentar
Svar på motion av Stefan Lindborg (V): En hjärtefråga, KF 2022-05-12	Nämnderna ges i uppdrag att inventera behovet och installera hjärtstartare efter behov.	 Genomfört	Uppdraget att inventera behovet av hjärtstartare har genomförts. Förskolenämnden har inventerat tillgången till hjärtstartare för samtliga förskolor, öppna förskolor, familjecentraler och administrativa lokaler. Inventeringen visar att drygt 45 av nämndens 81 enheter saknar tillgång till hjärtstartare. Uppdrag som föranleder kostnader bör följas av finansiering för att inte riskera anpassningar i kärnverksamheten. Förskolenämnden svarade på motionen 2022-10-27 § 100 och beslutet har skickats till Kommunstyrelsen.

Ina Furtenbach
HandläggareDatum
2023-04-24Instans
Förskolenämnden
Dnr FN 2023-00052 1.1.4.2

Månadsrapport mars 2023

Förskolenämndens beslut

Förskolenämnden beslutar att godkänna månadsrapport mars 2023.

Ärendet i sin helhet

Förskolenämnden redovisar ett resultat på +1 808 tkr i förhållande till periodens budget. Nämndens buffert under året är 9 000 tkr. Nämndens prognos för helåret är enligt årsbudget.

På intäktsidan har under perioden förskoleavgifter varit högre än budgeterat, +1 450 tkr. Trots färre barn i verksamheten jämfört med motsvarande period föregående år är intäkterna högre. Detta innebär att barnen går fler timmar i förskolan. Förvaltningen ser att barn till arbetsökande eller föräldralediga som går 15 timmar eller lägre i förskolan har minskat med 220 barn i år jämfört med motsvarande period förra året.

Nämnden gör för perioden ett underskott med drygt -2 000 tkr avseende kostverksamhet. Kostnaden för kostverksamhet ligger ca 3 100 tkr högre i år än för motsvarande period förra året. Av detta avser ca 1 800 tkr ökning av livsmedelskostnader mellan åren. Ökningen avseende livsmedel är närmare 34 % de första tre månaderna i år jämfört med januari-mars 2022.

Förskolenämndens ram inför 2023 räknades ned med ca 0,15 % avseende volym, baserat på befolkningsprognos framtagna i april 2022. Antalet inskrivna barn i våra egna förskolor har under perioden januari-mars varit 95 färre i snitt än under motsvarande period förra året. Antalet barn i fristående förskolor har varit fyra fler i snitt under januari-mars 2023 än under motsvarande period förra året. Fristående pedagogisk omsorg har minskat med åtta platser i snitt jämfört med motsvarande period förra året. I jämförelse mellan åren köper nämnden något fler platser i annan kommun jämfört med förra året.

Sammantaget har Förskolenämnden betalningsansvar för 97 färre barn under januari-mars 2023 än under motsvarande period 2022.

Inför varje ny planlagd förskola görs en noggrann behovsanalys, då dessa innebär en avsevärt högre lokalkostnad.

Prövning av barnets bästa

Kommuner har som skyldighet att alltid beakta barnets bästa i alla beslut som rör barn. Kommunen har även fastslagit att allt arbete som staden bedriver ska

grunda sig på ett antal centrala rättighetsprinciper, som icke-diskriminering, inkludering, transparens, ansvar, delaktighet och jämlikhet.

Ärendet i sig bedöms vara av ren administrativ art då, månadsuppföljningen är nämndens egen rapport och analys av sin ekonomi och verksamhet med årsprognos. Barnperspektivet och rättighetsprinciperna beaktas löpande inom de områden som rapporten berör.

Beslutsunderlag

1. Månadsrapport mars 2023
2. Redovisning av uppdrag från Kommunfullmäktige och Förskolenämnden mars 2023

Samverkan

Ärendet har varit föremål för samverkan på FSG via mail.

Beslutet expedieras till

Kommunstyrelsen

Andreas Ekström
Ordförande

Ina Furtenbach
Förvaltningschef

Månadsrapport mars 2023

Förskolenämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Omvärldsanalys	4
3 Indikatorer och uppdrag	4
3.1 Ett tryggt och snyggt Borås	4
3.2 Möjligheter och mod att utvecklas	5
3.3 Människor möts i Borås	6
4 Nämndens verksamhet	7
4.1 Ekonomiskt sammandrag	7
4.2 Ekonomiska förutsättningar	7
4.3 Verksamhet 2022	8
5 Verksamhetsmått	9
5.1 Förskola.....	9
6 Nya placeringar och väntetid	10

1 Inledning

Förskoleförvaltningens viktigaste uppdrag de kommande åren är att fortsätta arbetet med att skapa en likvärdig förskoleverksamhet med god kvalitet. Enligt förskolans läroplan ska förskolan lägga grunden för ett livslångt lärande i en verksamhet som är rolig, trygg och lärorik för alla barn. Förskolan arbetar utifrån två parallella styrmodeller, den kommunala och den statliga styrningen.

Den kommunala måluppfyllelsen redovisas i månadsrapporter, tertiärrapporter och årsredovisning.

Den statliga måluppfyllelsen följs upp via det systematiska kvalitetsarbete som beskrivs i de nationella styrdokumenterna. Borås Förskoleförvaltning har utifrån de nationella målen tagit fram en modell för det systematiska kvalitetsarbetet där varje förskola planerar, följer upp, dokumenterar, utvärderar och utvecklar sin verksamhet. Samtliga underlag diskuteras i kvalitetsdialoger mellan rektor och verksamhetschef där även resultatet från föräldraenkäten och inkomna synpunkter tas upp. Förskolorna gör också skriftliga uppföljningar som sammanställs av förvaltningen. Allt detta sammantaget analyseras av förvaltningsledningen och den sammantagna måluppfyllelsen redovisas muntligt och skriftligt till nämnden utifrån framtagna kvalitetsrapporter. Ämnet i kvalitetsrapporten konkretiseras av rektorer och pedagoger genom exempel från förskolorna.

Förskolenämnden har i budgeten för 2023 identifierat fyra prioriterade utvecklingsområden. Dessa är framtagna i det systematiska kvalitetsutvecklingsarbetet av verksamhet och nämnd tillsammans.

- Likvärdighet i kvalitet
- Arbetsmiljö och kompetensförsörjning
- Barn i behov av särskilt stöd
- Områden med särskilda utmaningar

Förvaltningen har också tagit fram en övergripande verksamhetsplan för 2023 där dessa prioriteringar återfinns och konkretiseras i planerade insatser. Varje funktion och förskola tar utifrån den övergripande verksamhetsplanen fram en egen verksamhetsplan för att ytterligare realisera i praktisk handling hur de kan arbeta med de utvalda utvecklingsområdena.

Kvalitetschef har varit inbjuden att föreläst på rektorsutbildningen om SKA i förskolan utifrån arbetet i Borås. Kvalitet och Utveckling har också genomfört ett tillfälle på processledningsutbildningen.

Årets föräldraenkät är avslutad med mycket gott resultat. Föräldrarna ger Borås förskolor väldigt höga betyg. Enkätresultatet presenteras för nämnden i april.

Under höstterminerna har förskolan färre inskrivna barn och måste därför minska på personalstaben. En rutin för hantering av lokal överkapacitet har tagits fram och samverkats på FSG. Planering inför höstens anpassningar med färre barn och omflyttning av personal har genomförts under mars. 14 pedagoger kommer att få byta förskola, i förhandlingarna lyckades förvaltningen erbjuda 11 av 14 pedagoger sitt första handsval, övriga fick sitt andra handsval.

Löneöversynen avslutades för lärare under mars.

Arbetet med analysen av förskolans helhet samt prioriterade område i kvalitetsarbetet intensifieras i mars, rektorerna skriver och färdigställer kommande VP. De beräknas vara i färdiga i månadsskiftet april/maj

Insatser på förskolorna utifrån verksamhetsplanerna har genomförts. Bl.a. inom psykosocial arbetsmiljö samt stressdialoger på ett par förskolor.

Arbetet med nationella minoriteter har initierats med att rektorerna fått en föreläsning av prof. Elinor Skaremyr.

På Mars månads förvaltningsinformation genomfördes på Norrby. Nämndens förtroendevalda besökt familjecentralen, Norrbyskolans förskola och avslutade därefter i språkhallen där också nämndsammanträdet genomfördes.

Förskolenämnden redovisar ett resultat på 1 808 tkr i förhållande till periodens budget. Prognosen för helåret är enligt årsbudget.

2 Omvärldsanalys

Kosovos utbildningsministerium tillsammans med UNICEF och World bank besökte Borås i en konferens om kvalitet i förskolan. Kosovo utvecklar sitt utbildningssystem, en del innehåller utvecklande av en läroplan för förskola. och valde att inspireras av Borås sätt att implementera läroplan och utveckla kvalitet.

Under Mars månad var det Borås tur att vara värd för den andra studieveckan i EU-projektet Digital Culture. 25 förskollärare, utvecklingsledare och forskare från Portugal och Italien, arbetade intensivt med dialoger, utbytesdiskussioner och studiebesök på de 4 deltagande förskolorna under veckan. Tillsammans med förskolornas pedagoger utforskade deltagarna hur förskolan kan utveckla undervisningen med barns kreativitet i centrum i användandet av digitala verktyg. Deltagarna fick också föreläsning och studiebesök på HiB.

Kriget i Ukraina fortgår och är inflationsdrivande. Borås förskolor påverkas i nuläget främst av priserna på verksamhetens nödvändiga varor, främst livsmedel. Stor risk för ytterligare påverkan av ekonomin under 2023.

En ökad sjuklighet under mars har påverkat förskolan. Stora svårigheter att få vikarier för sjukfrånvaro och VAB har drabbat de flesta förskolorna. Många har arbetat övertid och rektorer har gått in i barngrupp. Bemanningenheten kommer att förstärka sitt arbete med att nyrekrytera vikarier. I arbetet med kompetensförsörjning har HR deltagit i flera mässor på gymnasieskolor och rekryteringsträff med bemanningen.

I Lagen är det varje kommuns skyldighet att arbeta med uppsökande verksamhet, samt att erbjuda en förskoleplats för barn som inte går i förskola från och med hösten det år barnet fyller tre år. I Borås skickas erbjudande ut till alla folkbokförda barn utan placering. Ett nytt erbjudande ska skickas ut varje år fram till det år barnet fyller fem år. Förvaltningen har ett samarbete med BVC där BVC sköterskan vid ordinarie hembesök också informerar om förskolan. Ett aktivt arbete görs för att identifiera vilka barn som bor kvar på Folkbokföringsadressen och omfattas av lagen. Arbetet kommer att redovisas under våren 2023.

3 Indikatorer och uppdrag

Indikatorer	Senast utfall	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.	9,6	10,2	11	11,6

Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.

Indikatorn följs upp per tertial.

3.1 Ett tryggt och snyggt Borås

Målbild

Borås är en snygg och trygg plats. Vi som bor, verkar och möts här har nära till det vi behöver i vardagen.

Skulpturer och street-art ger Borås ett spännande yttre och internationell uppmärksamhet. Rena och snygga miljöer i våra gemensamma vardagsrum skapar trivsel och ger trygghet.

Vi utformar våra bostadsområden tillsammans, och i hela Borås finns boenden som passar olika livssituationer och olika åldrar. Här finns service, fritidsaktiviteter, kultur, företag och närhet till natur där människor bor och verkar.

Indikatorer	Senast utfall	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Förskollärartäthet, antal barn/lärare med förskollärlägitimation, %				

Förskollärartäthet, antal barn/lärare med förskollärlägitimation, %

Indikatorn följs upp en gång per år i oktober.

3.2 Möjligheter och mod att utvecklas

Målbild

I Borås är vi kreativa och har mod att tänka och handla i nya banor. Här är det lätt att förverkliga idéer och drömmar.

Högklassig utbildning från förskola till universitet får människor och samhälle att växa. Tack vare samverkan mellan kommun, universitet, näringsliv och civilsamhälle finns det attraktiva utbildningar på alla nivåer. Goda möjligheter till bildning ger boråsarna möjlighet att utvecklas och lära livet ut.

Borås utveckling vilar på ett arv inom textil och handel. Vi ligger i topp inom miljöteknik, IT och digitalisering, och vågar satsa på nya områden. Bredden av branscher och en stark entreprenörsanda skapar möjlighet att ta tillvara på den kunskap som finns här och att utvecklas som person.

Indikatorer	Senast utfall	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Alla vårdnadshavare ska känna sig nöjda med sitt barns förskola, %	97			
Antal barn som beviljats särskilt stöd utifrån tilläggsbelopp				

Alla vårdnadshavare ska känna sig nöjda med sitt barns förskola, %

97 procent av vårdnadshavarna känner sig nöjda med sitt barns förskola vilket är ett bra och positivt resultat. Detta visar på att verksamheterna fungerar väl och vårdnadshavarna är nöjda.

Enkäten har resulterat i cirka 8 000 kommentarer från vårdnadshavarna. Dessa kommer inte sammanställas på förvaltningsnivå men blir ett viktigt verktyg för respektive förskola i deras analys. Kommentarererna kan ge en fördjupad information och förståelse för vad vårdnadshavarna tycker om förskolan.

Antal barn som beviljats särskilt stöd utifrån tilläggsbelopp

Indikatorn följs upp två gånger per år.

3.3 Människor möts i Borås

Målbild

I Borås finns gott om platser för människor att mötas under dygnets flesta timmar. I Borås möts vi till vardags och till fest, spontant eller planerat.

De många mötesplatserna är våra offentliga vardagsrum som finns i stad, på landsbygd och digitalt. Här finns möjlighet att enkelt uppleva ett brett utbud av kultur, vår fina natur, att idrotta och att träffa andra människor.

Stora möten och evenemang, många internationellt uppmärksammade, sätter Borås på kartan som en mötes- och evenemangstad.

I Borås är möten ett sätt att leva.

3.3.1 Kommunfullmäktige

Uppdrag	Status	Kommentar
Vård- och äldrenämnden ska i samverkan med Förskolenämnden pröva möjligheten att införa någon form av integrerad verksamhet för barn och äldre, till exempel på Kristineberg.	 Genomfört	Dalsjögårdens förskola har under våren 2022 påbörjat en integrerad verksamhet med äldreomsorgen på Dalhem. Målet är att integrera verksamhet för yngre och äldre och skapa ett mervärde för såväl ung som gammal. Att skapa tillfällen att träffa äldre människor och kunna samtala med varandra. Det är de barn som går sitt sista år på förskolan som besöker Dalhem och de går 4-5 barn åt gången. Aktiviteter som kan förekomma är till exempel läsa sagor, måla, skriva dikter, sång, spela spel, pussla, pyssla, läsa sagor med konkret material, vara delaktiga i deras vardag kanske baka tillsammans eller en promenad. Även gemensamt firande av högtider som lucia och vid tillfälle på våren. Besöken kommer att ske på tisdagar under perioden september 2022 till juni 2023. Total tid i samverkan är cirka 45 min per gång. Det finns också en viss integrerad verksamhet på Ängsjögården, Hässlegården och Byttorpsgårdens förskola.

4 Nämndens verksamhet

4.1 Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Utfall perioden	Budget perioden	Period- avvikelse	Årsbudget	Prognos	Års- avvikelse
Sålda platser	2 006	1 750	256	7 000	7 200	200
Statsbidrag	12 851	12 828	23	50 377	50 427	50
Förskoleavgifter	16 090	14 640	1 450	60 436	62 461	2 025
Övrigt	3 871	1 851	2 020	7 263	9 488	2 225
Summa intäkter	34 818	31 069	3 749	125 076	129 576	4 500
Personal	-167 081	-168 776	1 695	-705 599	-705 599	0
Kost	-19 951	-17 925	-2 026	-71 700	-75 700	-4 000
Lokalvård	-7 651	-7 209	-442	-28 835	-29 635	-800
Lokaler	-29 103	-28 913	-190	-115 073	-115 073	0
Köpta platser	-17 435	-17 627	192	-66 870	-66 770	100
Material	-2 585	-1 326	-1 259	-5 307	-5 257	50
Övrigt	-7 877	-7 966	89	-31 242	-31 092	150
Summa kostnader	-251 683	-249 742	-1 941	-1 024 626	-1 029 126	-4 500
Buffert				-9 000	-9 000	
Nettokostnad	-216 865	-218 673	1 808	-908 550	-908 550	0
Nämndbidrag	218 673	218 673		908 550	908 550	
Resultat efter nämndbidrag	1 808	0		0	0	

4.2 Ekonomiska förutsättningar

Förskolenämnden redovisar ett resultat på +1 808 tkr i förhållande till periodens budget. Nämndens buffert under året är 9 000 tkr. Nämndens prognos för helåret är enligt årsbudget.

På intäktssidan har under perioden förskoleavgifter varit högre än budgeterat, +1 450 tkr. Trots färre barn i verksamheten jämfört med motsvarande period föregående år är intäkterna högre. Detta innebär att barnen går fler timmar i förskolan. Förvaltningen ser att barn till arbetssökande eller föräldralediga som går 15 timmar eller lägre i förskolan har minskat med 220 barn i år jämfört med motsvarande period förra året.

Nämnden gör för perioden ett underskott med drygt -2 000 tkr avseende kostverksamhet. Kostnaden för kostverksamhet ligger ca 3 100 tkr högre i år än för motsvarande period förra året. Av detta avser ca 1 800 tkr ökning av livsmedelskostnader mellan åren. Ökningen avseende livsmedel är närmare 34 % de första tre månaderna i år jämfört med januari-mars 2022.

Förskolenämndens ram inför 2023 räknades ned med ca 0,15 % avseende volym, baserat på befolkningsprognos framtagna i april 2022. Antalet inskrivna barn i våra egna förskolor har under perioden januari-mars varit 95 färre i snitt än under motsvarande period förra året. Antalet barn i fristående förskolor har varit fyra fler i snitt under januari-mars 2023 än under motsvarande period förra året. Fristående pedagogisk omsorg har minskat med åtta platser i snitt jämfört med motsvarande

period förra året. I jämförelse mellan åren köper nämnden något fler platser i annan kommun jämfört med förra året.

Sammantaget har Förskolenämnden betalningsansvar för 97 färre barn under januari-mars 2023 än under motsvarande period 2022.

Inför varje ny planlagd förskola görs en noggrann behovsanalys, då dessa innebär en avsevärt högre lokalkostnad.

4.3 Verksamhet 2022

Tkr	Utfall perioden	Budget perioden	Period- avvikelse	Årsbudget	Prognos	Års- avvikelse
Central administration						
Intäkt	0	0	0	0	0	0
Kostnad	-3 477	-3 645	168	-16 089	-16 089	0
Nettokostnad	-3 477	-3 645	168	-16 089	-16 089	0
Politisk verksamhet						
Intäkt	0	0	0	0	0	0
Kostnad	-583	-592	-9	-2 369	-2 369	0
Nettokostnad	-583	-592	9	-2 369	-2 369	0
Förskoleverksamhet						
Intäkt	33 413	30 015	3 398	121 800	126 150	4 350
Kostnad	-243 373	-241 241	-2 132	-989 677	-994 027	-4 350
Nettokostnad	-209 960	-211 226	1 266	-867 877	-867 877	0
Öppen förskola						
Intäkt	278	137	141	276	276	0
Kostnad	-1 163	-1 065	-98	-4 136	-4 136	0
Nettokostnad	-885	-928	43	-3 860	-3 860	0
Familjecentraler						
Intäkt	1 127	917	210	3 000	3 150	150
Kostnad	-3 087	-3 199	112	-12 355	-12 505	--150
Nettokostnad	-1 960	-2 282	322	-9 355	-9 355	0
Buffert						
Intäkt	0	0	0	0	0	0
Kostnad	0	0	0	-9 000	-9 000	0
Nettokostnad	0	0	0	-9 000	-9 000	0
Totalt						
Intäkt	34 818	31 069	3 749	125 076	129 576	4 500
Kostnad	-251 683	-249 742	-1 941	-1 033 626	-1 038 126	-4 500
Nettokostnad	-216 865	-218 673	1 808	-908 550	-908 550	0

Ekonomiska och verksamhetsmässiga effekter

Förskolenämnden redovisar ett resultat på +1 808 tkr i förhållande till periodens budget. Prognosen för helåret är enligt årsbudget.

Central administration: Budgetavvikelsen är för perioden +168 tkr. Helårsprognos är enligt årsbudget.

Politisk verksamhet: Budgetavvikelsen är för perioden +9 tkr. Utfallet kan variera mellan månaderna. Helårsprognos är enligt årsbudget.

Förskoleverksamhet: Budgetavvikelse för perioden på +1 266 tkr. Helårsprognos är enligt årsbudget.

På intäktsidan har under perioden förskoleavgifter varit högre än budgeterat, +1 450 tkr. Trots färre barn i verksamheten jämfört med motsvarande period föregående år är intäkterna högre.

Nämnden gör för perioden ett underskott med drygt -2 000 tkr avseende kostverksamhet.

Livsmedelskostnaderna är närmare 34 % högre de första tre månaderna i år jämfört med januari-mars 2022.

Öppen förskola: Budgetavvikelsen är för perioden +43 tkr. Helårsprognos är enligt årsbudget.

Familjecentral: Budgetavvikelsen är för perioden +322 tkr. Helårsprognos är enligt årsbudget.

Buffert: Nämndens buffert för året är 9 000 tkr.

5 Verksamhetsmått

5.1 Förskola

5.1.1 Förskola

Verksamhetsmått (Halvår)	Utfall H1 2023	Utfall H2 2023	Budget 2023
Andel förskollärare, %			50
Andel barnskötare, %			30
Andel tillsvidareanställda utan relevant utbildning, %			20

Verksamhetsmått (Månad)	Utfall Feb 2023	Utfall Mar 2023	Budget 2023
Antal inskrivna barn från kommunen	6 100	6 190	5 750
varav barn i fristående verksamhet	447	446	445
Antal barn per årsarbetare i egen regi	5,3	5,4	5,4

6 Nya placeringar och väntetid

Totalt antal nya placeringar per månad och väntetid

	Jan	Feb	Mar s	Apri l	Maj	Jun i	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Antal nya placeringar	272	96	102									
Plats på förskola på önskat placeringsdatum, andel barn (%)	100	100	99									
Väntetid i antal dagar för de barn som inte fått plats på förskola på önskat placeringsdatum, medelvärde	30	0	22									

Placerade barn under ett års ålder

	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
11-12 mån	3	5	5									
10-11 mån	1	0	1									
9-10 mån	0	1	1									
8-9 mån	1	1	0									
7-8 mån	0	0	1									
6-7 mån	0	0	0									
Totalt	5	7	8									

BORÅS STAD

Redovisning av uppdrag från Kommunfullmäktige och Förskolenämnden mars 2023

Förskolenämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	3
2 Uppdrag från Kommunfullmäktige och Förskolenämnden.....	3
2.1 Kommunfullmäktige.....	3
2.2 Förskolenämnden.....	3

Tanja Vööras
HandläggareDatum
2023-04-24Instans
Förskolenämnden
Dnr FN 2023-00047 1.2.3.1

Årlig översyn av Attestregler för Förskolenämnden 2023

Förskolenämndens beslut

Förskolenämnden godkänner Attestregler för Förskolenämnden.

Ärendet i sin helhet

Kommunfullmäktige fastställde den 25 februari 2021 Attestregler för Borås Stad som gäller till och med 2024. Attestreglerna ersatte det tidigare attestreglementet som har gällt sedan 2004.

Enligt Attestregler för Borås Stad ska varje nämnd ha egna regler som det årligen behöver fattas beslut om. Förskolenämndens attestregler grundar sig på Attestregler för Borås Stad.

De framtagna reglerna gäller för Förskolenämndens samtliga externa och interna ekonomiska transaktioner, medelsförvaltning samt medel som nämnden ålagts eller åtagit sig att förvalta och/eller förmedla. Reglerna ingår som en del av nämndens interna kontroll. Syftet är att säkerställa rättvisande redovisning och att inga oegentligheter förekommer.

Årets översyn har inte resulterat i några förändringar av Förskolenämndens Attestregler. I samband med översynen har också nämndens attestförteckning setts över

Prövning av barnets bästa

Kommuner har som skyldighet att alltid beakta barnets bästa i alla beslut som rör barn. Kommunen har även fastslagit att allt arbete som staden bedriver ska grunda sig på ett antal centrala rättighetsprinciper, som icke-diskriminering, inkludering, transparens, ansvar, delaktighet och jämlikhet.

Ärendet i sig bedöms vara av ren administrativ art då det är en översyn av attestregler. Barnperspektivet och rättighetsprinciperna beaktas löpande inom de områden som reglerna berör.

Beslutsunderlag

Attestregler för Förskolenämnden

Samverkan

Ärendet har varit föremål för samverkan på FSG den 14 april 2023.

Andreas Ekström
Ordförande

Ina Furtenbach
Förvaltningschef

Strategi

Program

Plan

Policy

Riktlinjer

• **Regler**

Borås Stads
**Attestregler för
Förskolenämnden**

Borås Stads styrdokument

Aktiverande

STRATEGI – avgörande vägval för att nå målen för Borås
PROGRAM – verksamheter och metoder i riktning mot målen
PLAN – aktiviteter, tidsram och ansvar

Normerande

POLICY – Borås Stads hållning
RIKTLINJER – rekommenderade sätt att agera
REGLER – absoluta gränser och ska-krav

Fastställt av: Förskolenämnden

Datum: 2021-04-22

För revidering ansvarar: Förskolenämnden

För ev uppföljning och tidplan för denna ansvarar: Förskoleförvaltningen

Dokumentet gäller för: Förskolenämnden

Dokumentet gäller till och med: 2024

Attestregler för Förskolenämnden

Omfattning

Attestreglerna gäller för Förskolenämndens samtliga externa och interna ekonomiska transaktioner, medelsförvaltning samt medel som nämnden ålagts eller åtagit sig att förvalta och/eller förmedla. Reglerna ingår som en del av nämndens interna kontroll. Syftet med reglerna är att säkerställa rättvisande redovisning och att inga oegentligheter förekommer

Enligt Attestregler för Borås Stad ska varje nämnd ha egna regler som årligen ska ses över. Förskolenämndens regler grundar sig på Attestregler för Borås Stad.

Syfte och målsättning

Målsättningen med reglerna för kontroll av ekonomiska transaktioner är att säkerställa att transaktionerna som bokförs är korrekta avseende:

Beställning

Att den person som beställer varor eller tjänster för nämndens räkning ska vara behörig, ha kompetens och göra kontroller mot styrdokument för upphandling.

Prestation

Att varan eller tjänsten har levererats till eller från nämnden, eller att transaktionen i övrigt stämmer med avtalade villkor.

Bokföringsunderlag

Att verifikationen uppfyller kraven i Lag om kommunal bokföring och redovisning samt hanteras enligt rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning och god redovisningssed i övrigt.

Villkor

Att rätt villkor tillämpas, t ex prisöverenskommelser, förfallodatum m.m.

Bokföringstidpunkt

Att bokföringen sker vid rätt tidpunkt och i rätt redovisningsperiod.

Kontering

Att transaktionen är rätt konterad.

Beslut

Att transaktionen är godkänd av behörig attestant och ligger inom dess behörighet.

Definitioner

Med *ekonomisk händelse* avses transaktion som bokförs i kommunens ekonomisystem samt integrerande verksamhetssystem enligt Lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) nedan förkortat med LKBR.

Med *beslutsattest* avses att intyga att kontroll av ekonomiska händelser utförts utan anmärkning. En attest utgår från och kan alltid härledas till ett beslut av nämnd eller företrädare för nämnden grundat på dennes av nämnden tilldelade delegationsrätt. En attesträtt är avgränsad till det organisatoriska område inom vilket attesten delegerats.

Med *behörighetsattest* avses kontroll av att transaktionen attesteras av behöriga personer.

Med *närstående* avses maka, sambo, förälder, barn, syskon eller annan närstående.

Att vara i *beroendeställning till någon* kan avse överordnad chef eller annan med inflytande över attestantens ställning hos arbetsgivaren.

Jävsituation kan avse relation till individ, förening eller liknande, annat än ovan, där jävsituation kan tänkas uppfattas eller uppstå (Förvaltningslagen § 11)

Ansvar

Kommunstyrelsen ansvarar för övergripande uppföljning och utvärdering av attestreglerna och för kontroll av att attestreglerna är aktuella. Redovisningsservice upprättar för kommunen gemensamma tillämpningsanvisningar/instruktioner samt att man ser till att dessa är aktuella.

Förskolenämnden är ansvarig för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde och har därmed ansvar för att säkerställa att bestämmelser enligt attestreglerna iakttas. Nämnden ansvarar för att:

- Utse eller uppdra åt förvaltningschefen att utse attestanter samt ersättare till dessa.
- Vid behov utfärda ytterligare tillämpningsanvisningar för sitt verksamhetsområde.
- Upprätta och hålla aktuell förteckning över attestanter med tillhörande namnteckningsprov i de fall pappersbaserade rutiner förekommer.
- Det årligen fattas beslut om nämndspecifika attestregler.

Förvaltningschefen ansvarar inom nämndens verksamhetsområde för att:

- Attestansvariga är informerade om reglerna och rutinernas innebörd.
- Informera nämnden om attestförteckningen och revidering av densamma
- Övergripande uppföljning och utvärdering av rutiner för sitt verksamhetsområde genomförs.

Inom Förskoleförvaltningen ansvarar chefer och attestanter för att:

- De löpande attestrutinerna i den egna verksamheten fungerar väl.
- Tillämpa fastställda rutiner till attestreglerna
- När brister upptäcks rapportera dessa till närmaste överordnad chef eller annan person enligt fastställd rutin.

Attestanter

Attestansvaret knyts till roll eller befattning, kodintervall samt beloppsgräns med angivande av eventuella begränsningar. Det finns möjlighet att tillämpa fem olika beloppsgränser vid delegation av attest. Eventuell beloppsgräns för attesträttigheter ska framgå tydligt av beslutshandlingen och följa fastställda beloppsgränser. När ordinarie beslutsattestant inte kan fullgöra attestuppdraget i tid, är i attestförteckningen utsedd ersättare beslutsattestant.

Attestens utformning och utförande

Attestrutinerna ska utformas så att den interna kontrollen inom respektive nämnd är tillräcklig och följer de av Kommunfullmäktige antagna regler gällande intern kontroll. Ansvarsfördelningen ska vara tydlig. Huvudregeln är att tvåhandsprincipen tillämpas, det vill säga att ingen person

ensam ska kunna hantera en transaktion från början till slut. Den som utför en kontroll ska ha tillräcklig kompetens för uppgiften. Den som utför en kontroll ska ha en självständig ställning gentemot den kontrollerade.

De olika kontrollmomenten ska utföras i en logisk ordning så att effekten av en tidigare kontrollåtgärd inte förtas av en senare kontrollåtgärd. Kraven på vidtagna kontrollåtgärder ska vara anpassade till den ekonomiska transaktionens art så att kontrollkostnaden står i rimlig proportion till riskerna. Vidtagna kontrollåtgärder ska dokumenteras på ändamålsenligt sätt.

Attesttyper

Behörighetsattest

- Ska utföras innan transaktionen verkställs.
- I pappersbaserade rutiner ska behörighetsattesten inkludera kontroll av behörighet mot attestförteckning samt att tvåhandsprincipen uppfylls.
- Vid elektroniskt arbetsflöde sker behörighetsattest med automatik av ekonomisystemet enligt uppsatta attestregler.

Godkännande

- Kontroll av leverans eller prestation ägt rum samt att ett rimligt samband finns mellan ekonomisk händelse och nämndens verksamhet.
- Kontroll av belopp och kvantiteter överensstämmer med beställning, händelsens underlag och verklig leverans.
- Säkerställa att tillräckliga formella underlag finns för att verifiera händelsen.
- Angivelse av korrekt kontering och periodisering av underlaget i systemet för registrering av ekonomisk händelse.

Beslutsattest (slutattest)

- Intygande och beslut att leverans eller prestation ägt rum samt att ett rimligt samband finns mellan ekonomisk händelse och nämndens verksamhet.
- Intygande och beslut att belopp och kvantiteter överensstämmer med beställning, händelsens underlag och den verkliga leveransen.
- Intygande om beslut att tillräckliga formella underlag finns för att verifiera händelsen.
- Intygande och beslut om att korrekt kontering och periodisering av underlaget i systemet för registrering av ekonomisk händelse.

En attestant får aldrig beslutsattestera en ekonomisk händelse som avser beslutsattestantens egen användning eller förbrukning av kommunens resurser, vare sig detta gäller beslutsattestanten privat eller i dennes tjänsteutövning. Denna princip gäller även ekonomiska händelser som i relation till beslutsattestanten avser närstående, beroendeställning eller jävsituation.

I syfte att förbättra och effektivisera rutiner ansvarar varje medarbetare för att förbättringar, brister eller oegentligheter rapporteras till överordning eller annan person.

BORÅS
STAD

Postadress 501 80 Borås **Besöksadress** Stadshuset, Kungsgatan 55
Telefon 033-35 70 00 **e-post** boras.stad@boras.se **Webbplats** boras.se

Beslut- och behörighetsattestanter Förskolenämnden 2023

Förskolenämnden har delegerat beslutanderätten till förvaltningschef i Förskolenämndens delegationsordning i punkt B:2, avseende rätten att utse besluts- och behörighetsattestanter. Förteckningen över utsedda attestanter ska upprätthållas och vara aktuell. Beslut av förvaltningschef ska anmälas till nämnden som ett delegationsbeslut vid nästkommande nämndsammanträde.

Befattning	Begränsning av befogenhet (generell begränsning om inget annat anges)		Ersättare förutom närmaste överordnad chef	Beslutsattest (Huvudattestant)	Behörighetsattest/ utanordning
	Ansvar	Belopp (i basbelopp)			
Förskolenämnd					
Förvaltningschef	230000		1. Chef för ekonomifunktionen 2. Tf. Förvaltningschef	X	X
Förvaltningsledning					
Förvaltningschef	23*		1. Chef för ekonomifunktionen 2. Tf. Förvaltningschef	X	X
Förvaltningschef	230100		1. Chef för ekonomifunktionen 2. Tf. Förvaltningschef	X	X
Chef för kvalitet och utveckling (tf Förvaltningschef)	230200	Max 3 basbelopp	Chefer ledningsgrupp	X	X
Chef för HR-funktionen	230300	Max 3 basbelopp	Chefer ledningsgrupp	X	
Chef för ekonomifunktionen	230400 230410		Chefer ledningsgrupp	X	X
Chef för barnhälsan	230500	Max 3 basbelopp	Chefer ledningsgrupp	X	
Verksamhetschef Förskola	231*	Max 3 basbelopp	Chefer ledningsgrupp	X	
	232*	Max 3 basbelopp	Chefer ledningsgrupp	X	
	233*	Max 3 basbelopp	Chefer ledningsgrupp	X	
Chef för administration	230600 230610	Max 3 basbelopp Max 5 basbelopp	Chefer ledningsgrupp	X	

Befattning	Begränsning av befogenhet (generell begränsning om inget annat anges)		Ersättare förutom närmaste överordnad chef	Beslutsattest (Huvudattestant)	Behörighetsattest/ utanordning
	Ansvar	Belopp (i basbelopp)			
Rektorer, enhetschef					
Rektorer förskola, enhetschef	2311*, 2312*, 2313*, 2321*, 2322*	Max 1 basbelopp	Rektorer förskola, enhetschef	X	
Central administration					
Chef för ekonomifunktionen, ekonomer och ekonomiadministratör	Interna transaktioner inom Borås stad samt bokföringsorder 23*			X	
Ekonomiadministratör och ekonomer	Utbetalningar till tillfälliga leverantörer				X
Chef för ekonomifunktionen	Utbetalningar till tillfälliga leverantörer		1. Förvaltningschef 2. Tf. Förvaltningschef	X	
Chef för ekonomifunktionen	Begäran om utbetalning från stadskassan		1. Förvaltningschef 2. Tf. Förvaltningschef	X	

Emelie Wigforss
HandläggareDatum
2023-04-24Instans
Förskolenämnden
Dnr FN 2023-00048 1.1.3.25

Beslut om ersättning för SKR:s heldag om Hedersrelaterat våld och förtryck - tidiga och förebyggande insatser

Förskolenämndens beslut

Förskolenämnden beslutar att de ledamöter och ersättare som deltagit i SKR:s heldag om ”Hedersrelaterat våld och förtryck - tidiga och förebyggande insatser” har rätt till ersättning i enlighet med gällande bestämmelser.

Ärendet i sin helhet

Förskolenämndens ledamöter och ersättare som deltagit i SKR:s heldag om ”Hedersrelaterat våld och förtryck - tidiga och förebyggande insatser den 23 mars 2023 har rätt till ersättning i enlighet med Kommunfullmäktiges beslut om Bestämmelser om ersättningar till kommunens förtroendevalda 2022-2026.

Heldagen innehåller föredrag som hålls av forskare, myndigheter och yrkesverksamma där ämnet hedersrelaterat våld och förtryck kommer diskuteras. Fokus kommer ligga på tidiga och förebyggande insatser där bland annat förskolan kan spela en viktig roll.

Prövning av barnets bästa

Kommuner har som skyldighet att alltid beakta barnets bästa i alla beslut som rör barn. Kommunen har även fastslagit att allt arbete som staden bedriver ska grunda sig på ett antal centrala rättighetsprinciper, som icke-diskriminering, inkludering, transparens, ansvar, delaktighet och jämlikhet.

Ärendet i sig bedöms vara av ren administrativ art. Barnperspektivet och rättighetsprinciperna beaktas löpande inom verksamheten.

Beslutsunderlag

Bestämmelser om ersättningar till kommunens förtroendevalda 2022-2026

Samverkan

Ärendet har varit föremål för samverkan på FSG den 4 april 2023.

Andreas Ekström
Ordförande

Ina Furtenbach
Förvaltningschef

Bestämmelser om ersättningar till kommunens förtroendevalda 2022-2026

Fastställd av Kommunfullmäktige: 2022-04-28 § 73, reviderad 2022-12-07-08

Gäller från och med: 2023-01-01

Inledande bestämmelser

§ 1 Inledande bestämmelser

Ersättning till förtroendevald i kommunalt organ utgår i form av förlorad arbetsförtjänst, pensionsförmån, semesterförmån samt årsarvode, sammanträdesarvode, förrättningsarvode, resekostnadsersättning och traktamente. Ersättning kan också utgå för de särskilda kostnader som föranletts av förtroendeuppdraget enligt de grunder som anges i §§ 13-14. Ersättning till förtroendevald i annat fall utgår i form av särskilt arvode, som beslutas av fullmäktige eller berörd nämnd.

Med kommunalt organ förstås Kommunfullmäktige, av Kommunfullmäktige tillsatt beredning Kommunstyrelsen, annan kommunal nämnd, av Kommunstyrelsen eller av annan kommunal nämnd tillsatt beredning även som revisor samt i bilaga A upptagna bolag och stiftelser. Till beredning räknas ej blott beredning i egentlig mening utan även arbetsutskott, avdelning, delegation, kommitté och dylikt.

Förlorad arbetsinkomst

§ 2 Förlorad arbetsinkomst

Förtroendevald som tar tjänstledigt för varje tillfälle för att genomföra förtroendeuppdrag för Borås Stad, har rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst. Grunden för rätten till ersättning är att den förtroendevalde har ett faktiskt löneavdrag kopplat till tjänstledigheten.

Begränsningar

Detta gäller dock inte förtroendevalda som genomför uppdragen på heltid eller betydande del av heltid (40 procent). En förtroendevald som är helt ledig från sin tjänst och därmed inte får någon lön från sin arbetsgivare har inte rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst, för tid då man är ledig. Detsamma gäller för en förtroendevald som tagit partiell och generell tjänstledighet.

Tjänstepensionsavsättning

Förtroendevald som erhåller ersättning för förlorad arbetsinkomst enligt § 2 har

även rätt till ersättning för förlorad tjänstepensionsavsättning. Ersättning för förlorad tjänstepensionsavsättning är schablonmässig och motsvarar 4,5 procent på ersättningen för förlorad arbetsinkomst.

Den förtroendevalde är skyldig att vid anmodan styrka förlusten till behörig instans. Ersättning för förlorad tjänstepensionsavsättning avsätts som en pensionsavgift årligen till samma pensionsbehållning för förtroendevald enligt OPF-KL. Om den sammanlagda pensionsavgiften inte uppgår till erforderligt belopp för avsättning till Pensionsbehållning utbetalas beloppet kontant.

Semesterförmån

Förtroendevald som tagit tjänstledigt för att fullgöra förtroendeuppdrag i så stor omfattning att tjänstledigheten minskar antalet semesterdagar är berättigad till ersättning för den förlorade semesterförmånen. Den förtroendevalde skall styrka storleken av den förlorade förmånen. Om sammanträde förläggs till dag som den förtroendevalde har semester har den förtroendevalde inte rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Kompletterande regler

Den förtroendevalde är skyldig att kunna styrka den förlorade arbetsinkomsten. I annat fall blir den förtroendevalde återbetalningsskyldig om ersättning hunnit betalas ut. Ersättning för förlorad arbetsinkomst grundas på inlämnade uppgifter om månads eller timlön och betalas ut med belopp per timma. Omräkning av månadslön till timlön sker genom att månadslön divideras med 165, vilket motsvarar en genomsnittlig ersättning per timma. Högsta timersättning för förlorad arbetsinkomst motsvarar månadsarvode till kommunalråd dividerat med 165 timmar. Intyget lämnas vid den första begäran om ersättning och vid ändrad inkomst.

Retroaktiv justering av belopp kan inte ske. Ersättning sker för de timmar som anmäls på inlämnad lista och kan betalas ut med högst 8 timmar per dag. Förtroendevald som arbetar skift eller har schemalagd arbetstid och som kan visa förlust av arbetsinkomst för mer än 8 timmars arbete, kan få ersättning även för den tiden. Då ska intyg från arbetsgivaren lämnas samtidigt med begäran om ersättning. Ersättning betalas inte ut för tid för inläsning av handlingar enligt 4 kap 11§ Kommunallagen. Rörliga prestationsersättningar från anställning ersätts inte.

Anställda

För anställda är grunden för ersättningens storlek, inkomstuppgifter som är styrkta av arbetsgivaren. Som anställd räknas även den som driver egen verksamhet i form av aktiebolag. För anställd i eget aktiebolag ska inkomsten styrkas av lönespecifikation, revisor eller liknande.

För förtroendevalda med timanställning ska arbetsinkomsten grundas på inkomster som den förtroendevalde antas ha under ett år eller åtminstone under sex månader framåt. Det ska framgå av intyg från arbetsgivaren att begärd ersättning avser schemalagd arbetstid.

Egenföretagare

Med egenföretagare menas en person som har F-skattsedel. Ersättningens storlek grundas på inlämnad uppgift om styrkt årsinkomst eller på schablonberäknad årsinkomst. Schablonen är 40 procent av grundarvodet. Arvodesdelegationen prövar rätten i varje enskild ansökan. Annan bedömning av arbetsinkomsten avgörs i varje enskilt fall av arvodesdelegationen.

Arbetslöshetsersättning, sjukpenning eller föräldrapenning

Om den förtroendevalde har arbetslöshetsersättning, sjukpenning eller föräldrapenning motsvarar ersättningen det belopp som den förtroendevalde går miste om på grund av sitt uppdrag. Begärt belopp styrks med intyg eller motsvarande från ansvarig a-kassa eller försäkringskassa. Den förtroendevalde ansvarar själv för att försäkringskassan godkännt uppdrag under pågående sjukskrivning.

Djurhållande lantbrukare

Årsarvoderad förtroendevald som är djurhållande lantbrukare skall kompenseras för 100 % av sina kostnader enligt pristabell för vikarie från Lantbrukets Avbyttjänst vid frånvaro från sitt lantbruk för politiska uppdrag (Kongress, konferens, informationsmöte och kurs) som sträcker sig över en hel dag.

Heltidsmått

Sysselsättningsgrad för förtroendevald ligger till grund för vilka förmåner och försäkringsskydd den förtroendevalde skall omfattas av i sitt uppdrag.

Heltidsmättet i timmar motsvarar 2200h/år det vill säga 12GN. Ett uppskattat genomsnitt av antal sammanträdestimmar under ett år är 55 h, vilket motsvarar en genomsnittlig sysselsättningsgrad om $55/2200 = 2,5\%$.

Exempel:

Förtroendevald med årsarvode 3,5 GN ger en sysselsättningsgrad motsvarande $3,5/12 = 29\%$ samt tillägg med 2,5 % för sammanträdestimmar i uppdraget.

Total sysselsättningsgrad 31,5 %

Uppdrag i kommunala bolag kan inte räknas med då de inte omfattas av OPF-KL.

Sysselsättningsgraden beräknas på förtroendeuppdrag med årsarvode och med ett tillägg av 2,5 % för varje uppdrag.

Tillämpningsanvisning till § 2:

Med betydande del av heltid ska enligt förarbetena till Kommunallagen förstås uppdrag med en tjänstgöringsgrad omfattande 40 procent av heltid eller mer. I proposition 1982/83:97 s 24- 25 (om de förtroendevaldas arbetsförutsättningar etc.) sägs att när förtroendevald har flera deltidsuppdrag där vart och ett av uppdragen understiger 40 procent men där den sammanlagda tjänstgöringsgraden omfattar 40 procent av heltid eller mer ska dessa förtroendevalda inte ersättas för förlorad arbetsförtjänst. Med sammanlagd tjänstgöringsgrad ska förstås sammanlagd fast tjänstgöringsgrad. Denna beräknas genom att den

förtroendevaldes procentuella årsarvoden för olika uppdrag inom Borås Stad läggs samman. Med arbetsinkomst likställs i detta sammanhang arbetsmarknads-, socialförsäkringsbaserade ersättningar och andra ersättningar eller bidrag som reduceras till följd av förtroendeuppdrag. Har den förtroendevalde ett uppdrag på ledig tid (uttag av flex, semester m.m.) faller rätten till ersättning för förlorad arbetsinkomst. Det innebär också att en förtroendevald som byter arbetspass för att få ledig tid för ett uppdrag i Borås Stad, inte har rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst. En förtroendevald som är anställd och själv kan reglera sin arbetstid/arbetschema så att uppdraget utförs på ”ledig tid” och därför inte ger något löneavdrag, har heller inte rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst. Förtroendevalda som är anställda ska lämna in aktuella inkomstuppgifter varje år och om inkomsten ändras. Vid byte av arbetsgivare ska nya inkomstuppgifter lämnas in. Utan aktuella och styrkta inkomstuppgifter kan inte ersättning betalas ut. Förtroendevald som är egen företagare och söker ersättning enligt schablon ska årligen i januari lämna in en ansökan om ersättning för förlorad arbetsinkomst. Beslut gäller för kalenderår om inte förändringar sker. Förtroendevald som är egen företagare och inte söker enligt schablon ska lämna in en ansökan senast i juni. Grund för beslut baseras på uppgifter om överskott av näringsverksamhet. Beslutet gäller dock längst t.o.m. 30 juni nästkommande år. VD för företag bedöms i normalfallet vara anställd och ska då uppvisa inkomstuppgift från företaget. I vissa fall kan VD i fåmansbolag bedömas utifrån reglerna om egenföretagare. Detta t.ex. då VD tillika är huvudägare och att bolaget endast har ett fåtal anställda. Dessa bedömningar görs av arvodesdelegationen.

Tillämpningsanvisning till §§ 2 samt 8:

Ajournering av ett sammanträde ska ses som en del av sammanträdet och då även berättiga hen förlorad arbetsinkomst samt arvode. Ersättning för ajournering kan dock högst utgå för en timme per ajournering.

Årsarvode

§ 3 Årsarvode

Årsarvode utgår till innehavare av uppdrag som finns angiven i bilaga A och enligt där angivna grunder.

§ 4 Avgång eller valbarhetshinder

Avgår förtroendevald, som äger uppbära årsarvode, under tjänstgöringsperioden ska fördelning av arvodet mellan denne och efterträdaren ske i förhållande till den tid varunder var och en av dem innehaft uppdraget. Det samma gäller för det fall förtroendevalds uppdrag förfallit p g a att valbarhetshinder uppkommer (4 kap 7§ Kommunallagen). Om förtroendevald med årsarvode under en sammanhängande tid, som överstiger en månad, p.g.a. sjukdom eller annars är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag, ska arvodet minskas i motsvarande mån. Har en ersättare utsetts enligt 6 kap 22§ Kommunallagen för den som äger uppbära årsarvode, uppbär ersättaren arvode som motsvarar tjänstgöringstiden.

§ 5 Kommunalråd

Kommunalråd äger uppbära arvode enligt bilaga A.

Kommunalråd äger uppbära förmåner enligt de grunder som gäller för arbetstagare i Allmänna bestämmelser (AB) vid ledighet p.g.a. sjukdom, havandeskap, ledighet för vård av barn m m, ledighet för värnpliktstjänstgöring m m.

Kommunalråd samt förtroendevald vars uppdrag bedöms uppgå till minst 20% av heltidssysselsättning är tillförsäkrad grupplivsskydd under mandatperioden enligt KPAs försäkringsbestämmelser. Vid förekommande olycksfall i samband härmed är förtroendevald försäkrad enligt de allmänna försäkringsvillkoren för TFA-KL samt speciellt beslutade särskilda försäkringsvillkor om TFA-KL efter central överenskommelse. Det utgående arvodet enligt ovan samordnas såsom för arbetstagare enligt Allmänna bestämmelser (AB) med därtill hörande specialbestämmelser. För heltidssysselsatt kommunalråd, som tillträtt sitt uppdrag inför mandatperioden 2014-2018 gäller ”Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda” (PBF). För samtliga förtroendevalda som tillträtt sitt uppdrag efter 2015-01-01 och inte i tidigare uppdrag omfattas av PBF gäller ”Omställningstöd och pension för förtroendevalda” (OPF-KL).

§ 6 Pensionsförmåner

Årsarvoderad förtroendevald som är ansluten till kommunal pension enligt 3, 4 eller 5 §§ har inte rätt till ersättning för eventuellt förlorade pensionsförmåner som härrör från anställning.

Sammanträdes- och förrättningsarvoden

§7 Sammanträdes- och förrättningsarvoden

Förtroendevald äger uppbära sammanträdesarvode för deltagande i sammanträde med det kommunala organ den förtroendevalde tillhör om protokoll föres.

Årsarvoderad förtroendevald erhåller sammanträdesarvode vid protokollförda sammanträden med dels ifrågavarande nämnd och dels särskilt beredningsorgan med företrädare för flera nämnder. Sammanträdesarvode utgår inte vid sammanträde med av nämnden utsedd beredning, utskott, delegation såvida ej på grund av särskilda skäl annorlunda beslutats av den nämnd som tillsatt beredningen, utskottet. Med särskilda skäl förstås en beredning, utskott eller delegation som inrättas för att lösa en i tiden begränsad arbetsuppgift av extraordinär karaktär.

Sammanträdesarvode för ordförande och vice ordförande eller annan årsarvoderad utgår ej vid sammanträde med exempelvis kommunalrådsberedning, beredningsgrupp då protokoll ej föres, samråd, eller då grupp sammankallas särskilt för information i viss fråga.

Kommunalsråd äger uppbära sammanträdesarvode vid deltagande i Kommunfullmäktiges sammanträde men ej för övriga sammanträden och förrättningar inom kommunen.

§ 8 Rätt till förrättningsarvode

Förtroendevald äger uppbära förrättningsarvode för:

- a) protokolljustering, då särskild tid och plats bestämts härför
- b) kongress, konferens, informationsmöte och kurser
- c) förhandling eller förberedelse för förhandling med personalorganisation eller annan motpart
- d) överläggning eller sammanträde med annat kommunalt organ än det den förtroendevalde tillhör
- e) överläggning med icke kommunalt organ
- f) inspektion eller studiebesök inom det egna förvaltningsområdet
- g) överläggningar då den förtroendevalde ersätter ordförande eller vice ordförande
- h) beslut i delegationsärenden

Rätt till ersättning för deltagande i förrättning föreligger endast om det föregåtts av särskilt beslut eller i efterhand godkänts av nämnden. Sådant beslut eller godkännande erfordras ej i fall som avses i punkt h).

Årsarvoderade

Årsarvoderad förtroendevald äger i det uppdrag hen är arvoderad för ej uppbära förrättningsarvode. Dock kan det kommunala organ som den årsarvoderade förtroendevalde representerar besluta om att hen kan få förrättningsarvode enligt punkt b).

Ordförande och vice ordförande i Valnämnden är berättigade till förrättningsarvode under de år som årsarvode inte utbetalas.

Ledamöter i Individ- och familjeomsorgsnämnden, som har delegation att fatta beslut enligt LVU och LVM, är berättigade till Jourersättning 0,018 GN/vecka. Förutsättning: endast en (1) ledamot/vecka kan ha jourersättning.

§ 9 Partigruppsammanträden

Förtroendevald, som är ledamot i Kommunstyrelsen eller sådan nämnd som omtalas i 3 kap 22 § Kommunallagen, får ersättning såsom för förrättning då denne deltar i partigruppmöte, som hålles med anledning av sammanträde med respektive organ.

Ur ersättningssynpunkt skall partigruppsammanträde och efterföljande nämndsammanträde betraktas som ett sammanträde även om de äger rum på skilda dagar.

Endast ett gruppmöte före varje nämndsammanträde ersättes. Ersättning för förlorad arbetsinkomst kan erhållas även för dessa sammanträden.

Det åligger partigruppernas gruppledare eller motsvarande att lämna uppgift om omfattning och närvaro till sekreteraren i respektive organ.

§ 10 Belopp för sammanträdes- och förrättningsarvode

Sammanträdes- och förrättningsarvode utgår med följande belopp:

för varje påbörjad halvtimme 0,0031 GN

Vid sammanträde/förrättning utom kommunen inräknas även restiden i sammanträdes- resp. förrättningstiden.

Ersättare

Ersättare i kommunalt organ äger - oberoende av om hen tjänstgör i ledamots ställe eller ej - uppbära sammanträdesarvode med samma belopp som bestämts för ledamot.

§ 11 Resekostnadsersättning och traktamente

Vid sammanträde och förrättning utom kommunen åtnjuter förtroendevald reskostnadsersättning och traktamente enligt de grunder som fastställts för kommunens arbetstagare i det kommunala reseavtalet.

Vid sammanträde och förrättning inom kommunen utgår reskostnadsersättning enligt följande:

1. Huvudregeln är att reskostnadsersättning endast kan utgå om avståndet mellan den förtroendevaldes fasta bostad och sammanträdes-/förrättningsplatsen överstiger 5 km. Ett undantag från denna regel anges i punkt 4.

Resekostnadsersättning utgår endast för resa som faktiskt företagits. Den längsta ersättningsberättigade resan är avståndet från den fasta bostaden till sammanträdes-/förrättningsplatsen. Om särskilda skäl föreligger kan dock Kommunstyrelsen medge resekostnadsersättning från annan plats.

2. I första hand utgår ersättning för färdbiljett på allmänt kommunikationsmedel om sådant kan utnyttjas.
3. I andra hand utgår ersättning för bil enligt tillämpliga delar av för kommunens arbetstagare gällande bilersättningsbestämmelser. För den del av resvägen som ligger inom 5 km från sammanträdes-/förrättningsplatsen utgår inte någon ersättning. Om egen bil används ersätts erlagda parkeringsavgift. Årsarvoderad förtroendevald får också erlagda parkeringsavgifter ersatta då tjänsteärende föranlett av förtroendeuppdraget som ej medför särskilt förrättningsarvode utförs. Parkeringsavgift kan endast ersättas om erforderligt kvitto redovisas samt om avståndet mellan den förtroendevaldes fasta bostad och sammanträdes-/förrättningsplatsen överstiger 5 km.
4. Om den förtroendevalde inte har möjlighet att använda allmänt kommunikationsmedel, egen bil eller färdas tillsammans med annan förtroendevald i dennes bil kan ersättning erhållas för utgift för resa med taxibil.

Även om avståndet mellan bostaden och sammanträdes-/förrättningsplatsen inte uppgår till 5 km, kan ersättning utgå för taxiresa om resan görs under sådan tid då allmänt kommunikationsmedel inte finns tillgängligt.

Det förutsätts att den förtroendevalde medverkar till att billigaste alternativ används, i förekommande fall genom samåkning. Enligt bilersättningsbestämmelserna utgår för varje medresenär en förhöjd kilometerersättning. Med fast bostad avses den plats där den förtroendevalde är folkbokförd.

Ordförande i Individ- och familjeomsorgsnämnden får medge att resekostnadsersättning utbetalas från annan plats än den förtroendevaldes folkbokföringsadress, vid beslut om omedelbart omhändertagande i socialt utskott eller motsvarande vid ett extra sammanträde.

Barntillsyn

§ 12 Barntillsyn

Ersättning utgår för kostnader som föranletts av uppdraget vid vård och tillsyn av barn, som vårdas i den förtroendevaldes familj och som under kalenderåret inte fyllt 12 år. Ersättning utgår inte för tillsyn som utförs av egen familjemedlem eller av samboende och inte heller för tid, då barnet vistas i den kommunala barnomsorgen. Ersättning utgår med det belopp som motsvarar avtalsenlig lön utifrån huvudöverenskommelse (HÖK) med Svenska Kommunalarbetareförbundet. Särskild omkostnadsersättning utgår inte i sådant fall.

Särskilda kostnader

§ 13 Ersättning funktionsnedsättning

Ersättning utgår för kostnader som föranletts av uppdraget vid vård och tillsyn av funktionsnedsatt person, som vistas i den förtroendevaldes bostad. Ersättning utgår inte för tillsyn som utförs av egen familjemedlem eller motsvarande.

Ersättning utgår till funktionsnedsatt förtroendevald för de särskilda kostnader som föranletts av uppdraget. Häri ingår utgifter för resor, ledsagare, tolk, hjälp med inläsning av handlingar och liknande.

Respektive kommunala organ träffar överenskommelse med den förtroendevalde om vilka kostnader som är ersättningsberättigade. Den förtroendevalde skall vid varje tillfälle då hen haft kostnader som är ersättningsberättigade, anmäla detta till sekreteraren i vederbörande kommunala organ.

Särskilda arvoden

§ 14 Särskilda arvoden

Ledamöter, ersättare och revisorer vid vissa inrättningar, organ och institutioner äger rätt till ersättning enligt dessa bestämmelser enligt bilagorna B (intressentsammansatta organ) och C (övriga).

Ledamöter och ersättare i kommunala bolagsstyrelser erhåller ett tillägg på 4,5 % på sammanträdes/förrättningsarvoden som kompensation för utebliven omfattning av OPF-KL och GL-F.

Stiftelsen Svenska Blå Stjärnans Djursjukhus i Borås

För uppdraget som ordförande i styrelsen för Stiftelsen Svenska Blå Stjärnans Djursjukhus i Borås, som utses av Kommunstyrelsen, skall ett årsarvode utbetalas uppgående till 0,4GN.

Revisorskollegiet samt revisorsgrupperna

Ledamot i revisorskollegiet samt revisorsgrupperna, Ordf/Vice Ordf i desamma äger ej uppbära sammanträdesarvode eller förrättningsarvode. Detta gäller även för lekmannarevisorer i de kommunala bolagen. Samtliga revisorer för Stadsrevisionen är istället kopplade till ett årsarvode enligt bilaga A.

Under tiden mellan att revisionen valts för en kommande mandatperiod och att slutrevisionen för föregående år hanterats av Kommunfullmäktige utgår arvode till avgående revisorer med 50 % av det beslutade arvodet och till tillträdande med 50 %.

Allmänna bestämmelser

§ 15

Om val förrättas av förtroendevald till uppdrag, som är förenat med årsarvode, skall det kommunala organet omedelbart underrätta Stadsledningskansliet härom.

Kostnaden för arvoden och ersättningar bestrides av de kommunala organ som den förtroendevalde tillhör. För intressentsammansatt organ bestrids kostnaden av den kommunala nämnd/styrelse inom vars område organet verkar. Närmare föreskrifter angående utbetalning av ersättningar meddelas av Stadsledningskansliet.

§ 16 Tolkning och tillämpning

Frågor angående tolkning och tillämpning av dessa bestämmelser samt komplettering av under § 14 angivna bilagor beslutas av Arvodesdelegationen.

§ 17 Grundnivå

För bestämning av årsarvodenas storlek (bil A) relateras dessa till en grundnivå (GN). Grundnivån för 2023 är 64 854 kronor.

Grundnivån (GN) skall uppräknas inför varje kalenderår under mandatperioden. För år 2023 skall uppräknningen vara lika stor som den i genomsnittliga procentiga lönejustering som de kommunanställda i Borås Stad erhållit under år 2022 med undantag för särskilda satsningar. För år 2024 sker uppräknningen på samma grunder men med år 2023 som jämförelseår. För år 2025 skall år 2024 användas som jämförelseår. För år 2026 skall år 2025 användas som jämförelseår.

Bilaga A

Årsarvodering av ordförande och vice ordförande i kommunens nämnder, bolag m.m

Årsarvoden till ordförande och vice ordförande i kommunens nämnder, bolag m m under perioden 2022-01-01--2025-12-31 baseras på en grundnivå (GN), som varje år är den samma som kommunalrådets arvode per månad och nivårelaterad enligt nedanstående förteckning. Till ordföranden utgår arvode enligt förteckningen. Till vice ordförande utgår arvode motsvarande 60 % av ordförandens arvode. Andre vice ordförande erhåller 80 %. Dock erhåller Kommunfullmäktiges 1:e vice ordförande 80 %.

Arvodesgrupp A 3,5 GN

Grundskolenämnden
Vård- och äldrenämnden

Arvodesgrupp AB 2,0 GN

Förskolenämnden

Arvodesgrupp B 1,8 GN

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
Kommunfullmäktige

Arvodesgrupp C 1,7 GN

Samhällsbyggnadsnämnden
Arbetslivsnämnden
Sociala omsorgsnämnden
Individ- och familjeomsorgsnämnden
Borås Energi och Miljö AB

Arvodesgrupp CD 1,5 GN

Kulturnämnden
Fritid- och folkhälsonämnden
AB Bostäder i Borås

Arvodesgrupp D 1,2 GN

Miljö- och konsumentnämnden
Lokalförsörjningsnämnden
Tekniska nämnden
Servicenämnden
Industribyggnader i Borås AB
SÄRF (ers. utbetalas av förbundet)

Arvodesgrupp E 0,9 GN

Valnämnden under valår (år då ordinarie val till Riksdagen samt om- och nyval av Riksdagen, Regionfullmäktige och/eller Kommunfullmäktige genomförs och Borås Stad är berört, val till EU-parlamentet och folkomröstning).

Borås Djurpark AB

Borås Elnät AB

BoråsBorås TME AB

Borås Stadshus AB

Arvodesgrupp F 0,6 GN

Borås kommuns parkerings AB

Fristadbostäder AB

AB Sandhultsbostäder

AB Toarpshus

Viskaforshem AB

Överförmyndarnämnden

Akademiplatsen AB

Inkubatorn i Borås AB

Revisorskollegiet och Revisorsgrupperna

Ordf/Vice Ordf. Revisorskollegiet **0,2 GN**

Ordf/Vice Ordf. Revisorsgrupperna **0,9 GN**

Ledamot Revisorskollegiet (Ej ordf./vice) **0,1 GN**

Förtroendevald revisor **0,5 GN**

Lekmannarevisor

Arvodesgrupp C 0,08 GN

Borås Energi och Miljö AB

Arvodesgrupp CD 0,075 GN

AB Bostäder i Borås

Arvodesgrupp D 0,07 GN

Industribyggnader i Borås AB ink

Arvodesgrupp E 0,065 GN

Borås Elnät AB

Borås Djurpark AB

BoråsBorås TME AB

Borås Stadshus AB

Arvodesgrupp F 0,06 GN

Borås kommuns parkerings AB

Fristadsbostäder AB

AB Sandhultsbostäder

AB Toarpshus

Viskaforshem AB

Akademiplatsen AB

Inkubatorn i Borås AB

Kommunalråd äger ej rätt att uppbära årsarvode för uppdrag upptagna i bilaga A.

Kommunalråden

Till kommunalråden utgår årsarvode motsvarande 1,2 GN per månad. De kommunalråd som utgör presidiet i Kommunstyrelsen skall arvoderas speciellt för dessa uppgifter. Till ordförande i Kommunstyrelsen utbetalas ett tillägg på 0,25 GN/månad. Till förste vice ordförande i Kommunstyrelsen utbetalas 0,08 GN/månad och till andre vice ordförande 0,2 GN/mån.

Gruppledare i Kommunstyrelsen

Till företrädare för varje parti, som är representerat i Kommunstyrelsen men som inte har någon kommunalrådspost utgår ett årligt gruppleदारarvode om 2,0 GN. I detta stycke angiven företrädare för parti är ej att anse som årsarvoderad i den mening som anges i 5 och 6 §§.

Gruppledare Kommunfullmäktige

Varje parti som tar plats i Kommunfullmäktige och som inte erhåller varken kommunalråd eller gruppledare i Kommunstyrelsen skall ha rätt till en årsarvoderad gruppledare, 0,5 GN/år, i Kommunfullmäktige.

Grundskolenämnden, Vård- och äldrenämnden samt Gruppledare i Kommunstyrelsen

Årsarvoderad förtroendevald i Grundskolenämnden, Vård- och äldrenämnden samt Gruppledare i Kommunstyrelsen har rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst enligt § 2 i ”Bestämmelser om ersättningar till förtroendevalda” i storleksordningen två (2) dag/vecka, eller totalt max 100 dagar/år, för att kunna delta i exempelvis överläggningar, ärendeberedningar, kurser, konferenser, inspektioner och/eller studiebesök. Något särskilt beslut i respektive nämnd fordras ej.

Förskolenämnden och Individ- och familjeomsorgsnämnden

Årsarvoderad förtroendevald i Förskolenämnden och Individ- och familjeomsorgsnämnden har rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst enligt § 2 i ”Bestämmelser om ersättningar till förtroendevalda” i storleksordningen en (1) dag/vecka, eller totalt max 50 dagar/år, för att kunna delta i exempelvis överläggningar, ärendeberedningar, kurser, konferenser, inspektioner och/eller studiebesök. Något särskilt beslut i respektive nämnd fordras ej.

Individ- och familjeomsorgsnämnden

Jourersättning 0,018 GN/vecka

Bilaga B

Intressentsammansatta organ

Då nämnd/styrelse utsett någon ledamot/suppleant att ingå i ett intressentsammansatt organ utgår ersättning på samma sätt som vid sammanträde med delegation eller dylikt organ.

Nedan anges de fall då övriga ledamöter/suppleanter erhåller sammanträdes- och reseersättning.

Organ	Ersättning utgår till	Ersättning utgår inte till
Yrkesråd	Företrädare för arbetsgivare och arbetstagare	Företrädare för skola och arbetsförmedling
Kommunala funktionshinderråd	Samtliga	-
Kommunala pensionärsråd	Samtliga	-
Styrgrupp för Götalandsbanan	-	-
Trafiksäkerhetsråd	Samtliga med undantag av anställda inom statliga, kommunala och landstingskommunala organ, som i tjänsten deltar i arbetet.	
Föreningen Folkrörelsernas arkiv i Borås	Samtliga styrelseledamöter och suppleanter.	
Fairtrade City	Samtliga styrelseledamöter och suppleanter.	
Medel för lokal utveckling	Samtliga styrelseledamöter och suppleanter.	
Strategiska IT frågor	Samtliga styrelseledamöter och suppleanter.	
Strategiska utvecklingsgruppen Säker och trygg kommun	Samtliga styrelseledamöter och suppleanter.	
Tillitresan Politisk beredningsgrupp	Samtliga styrelseledamöter och suppleanter.	
Klimatråd	Samtliga styrelseledamöter och suppleanter.	

Beredningen för medborgarinflytande	Samtliga styrelseledamöter och suppleanter.
--	---

Bilaga C

Ersättning till ledamöter, suppleanter och revisorer i vissa organ

I följande förteckning anges de fall då kommunens ersättningsbestämmelser skall tillämpas för andra än sådana kommunala organ som anges i § 1.

För övriga organ där kommunen väljer representanter gäller att respektive organ beslutar om arvode.

Organ	Kommunstyrelsen beslutar särskilt om arvode	Ersättning betalas av	
		Kommunen	Organet
Stiftelsen Bostäder för blindas	Ordförande	Nej	Ja
Stiftelsen L L Frimans donation	ordförande kassör revisor	Nej	Ja
Lygnerns vattenvårdsförbund	-	Ja	Nej
Ätrans vattenvårdsförbund	-	Ja	Nej
Viskans vattenvårdsförbund	-	Ja	Nej
Borås Orkesterförening	-	Ja	Nej
Föreningen Europakorridoren	-	Ja	Nej
Styrelsen för Coompanion – Kooperativ utv. Sjuhärad	-	Ja	Nej
Riksbyggens kooperativa Hyresrättsförening, Blombacka	-	Nej	Ja
Riksbyggens kooperativa Hyresrättsförening, Skogslid	-	Nej	Ja
Närvårdssamverkan Södra Älvsborg	-	Ja	Nej
Tolkförmedlingen Väst	-	Nej	Ja
Säveåns vattenråd	-	Ja	Nej
Borås Idrottshistoriska sällskap	-	Ja	Nej

Representationsmiddag i samband med besök från Kosovo

Förskolenämndens beslut

Förskolenämnden beslutar att bjuda på representationsmiddagen som hölls den 16 mars 2023 i samband med besök från Kosovo. 15 personer deltog på middagen som innehöll tre rätter och två glas valfri dryck till en kostnad på 9 505 kronor.

Ärendet i sin helhet

I samband med att representanter från Kosovo besöker Borås Stad beslutar Förskolenämndens presidium att bjuda på representationsmiddagen som genomfördes på Simonsland den 16 mars 2023. Middagen bestod av tre rätter och två glas valfri dryck. Besöket anses vara ett vänortsbesök.

15 personer deltog på middagen och det var bland annat var representanter från Kosovo, UNICEF, Borås Stad, Tranemo kommun, och Albanska Kultur- och idrottsföreningen Dardania.

Prövning av barnets bästa

Kommuner har som skyldighet att alltid beakta barnets bästa i alla beslut som rör barn. Kommunen har även fastslagit att allt arbete som staden bedriver ska grunda sig på ett antal centrala rättighetsprinciper, som icke-diskriminering, inkludering, transparens, ansvar, delaktighet och jämlikhet.

Ärendet i sig bedöms vara av ren administrativ art.

Samverkan

Ärendet har varit föremål för samverkan med representanter i FSG.

Andreas Ekström
Ordförande

Ina Furtenbach
Förvaltningschef

Emelie Wigforss
HandläggareDatum
2023-04-24
Instans
Förskolenämnden
Dnr FN 2023-00004 1.1.3.0

Anmälningssärenden 2023

Förskolenämndens beslut

Förskolenämnden beslutar att godkänna redovisning av anmälningssärenden för perioden 23 mars 2023 – 16 april 2023

Anmälningssärenden

1. Anmälan om förändring inom ägar- och ledningskretsen
Montessoriförskolan Pyramiden
Dnr 2023-00056
2. Skolverket - Beslut kvalitetshöjande åtgärder 2023
Dnr 2023-00057
3. Lokalförsörjningsförvaltningen - Delegationsbeslut öppnande av
förstudie Hässlegården utbyggnad kök
Dnr 2022-00003
4. Kommunstyrelsens beslut 2023-03-13 § 92 Nämndbudget och
reviderad investeringsbudget 2023
5. Inkomna synpunkter mars 2023

Andreas Ekström
OrdförandeIna Furtenbach
Förvaltningschef

Emelie Wigforss
HandläggareDatum
2023-04-24Instans
Förskolenämnden
Dnr FN 2023-00005 1.1.3.0

Redovisning av delegationsbeslut 2023

Förskolenämndens beslut

Förskolenämnden beslutar att godkänna redovisning av delegationsbeslut för perioden 23 mars 2023 – 16 april 2023

Ärendet i sin helhet

Förskolenämnden har i vissa ärenden överlåtit sin beslutanderätt till tjänstepersoner och ledamöter i enlighet med nämndens delegationsordning. Där framgår det även vilka delegationsbeslut som ska redovisas till nämnden. Redovisningen innebär inte att nämnden omprövar eller fastställer delegationsbesluten.

Delegationsbeslut

1. Delegationsbeslut B5 - Ansöka om statsbidrag för ej folkbokförda barn i Sverige
Dnr 2023-00044
2. Delegationsbeslut B5 - Ansöka om statsbidraget språk ger resursstarka föräldrar
Dnr 2023-00046
3. Delegationsbeslut D22 - Riktad tillsyn Guldbaggens förskola
Dnr 2023-00049
4. Delegationsbeslut B6-8 februari - Tillsvidareanställningar
Dnr 2023-00010
5. Delegationsbeslut B9 februari - Tidsbegränsade anställningar
Dnr 2023-00010
6. Delegationsbeslut B13 mars - Besluta om individ- och verksamhetsärenden enligt MBL
Dnr 2023-00059

7. Delegationsbeslut D8 mars- Mottagande av barn från annan kommun i förskola
Dnr 2023-00042
8. Delegationsbeslut D14 mars - Uppsägning av plats på grund av frånvaro i minst tre månader
Dnr 2023-00043
9. Delegationsbeslut D6 - Beslut om förtur till särskild förskola löpnummer 1
Dnr 2023-00054
10. Delegationsbeslut D9 - Beslut om befrielse från avgift löpnummer 1
Dnr 2023-00053
11. Delegationsbeslut D10 - Beslut om befrielse från avgift med stöd av 8 kap 7 § SL löpnummer 1
Dnr 2023-00053
12. Utökad tid på förskola löpnummer 50-56
Dnr 2023-00002
13. Anmälan av kränkande behandling löpnummer 17-18
Dnr 2023-00001
14. Utredning av kränkande behandling löpnummer 17
2023-00001

Andreas Ekström
Ordförande

Ina Furtenbach
Förvaltningschef